

Boekman- stichting 2005

Coert, Joan Čopić, Vesna Deiters, Jan Deleva, Milena Delhay, Christine Demeester, Ann Dietachmair, Philipp Dittrich, Kathinka Divendal, Herman Dragičević Šešić, Milena Dragojević, Sanjin Eelbode, Erik Eggermont, Pol Elshout, Dos Emmerik, Pam Engelen, Ewald Esmeijer, Adriana Etry, Elsbeth Feddema, Myrthe Frieling, Gijs Gardner, Sarah Geerlinks, Margi Gordon, Christopher Grappenhuis, F.H.M. Grätz, Stefanie Grunsvan, Leo van Haanstra, Folkert Hadders, Jantien Hagoort, Giep Hoexum, Pieter Hogerzeil, Cilia Hoolboom, Joke Hulshof, Gerard Hülsmann, J. Idelenburg, Niek Jacobs, Wim	Ministerie van Buitenlandse Zaken hoofd cultuurbeleid Sloveense Ministerie van Cultuur directeur Fondsenwerving en Educatie van Het Concert- gebouw onderzoekster cultuurbeleid, Bulgarije docent Cultuursociologie aan de Vrije Universiteit Amsterdam directeur De Appel, Centrum voor Hedendaagse Kunst Programme officer bij de Europese Culturele Stichting voorzitter Europese Culturele Stichting directeur van AIDA Nederland rector en hoogleraar aan de University of Arts in Belgrado, Servië hoogleraar aan de Universiteit van Zagreb schrijver theaterwetenschapper, artistiek leider van gezelschap Het Lokaal voor Spannende Zaken docent culturele studies Universiteit van Amsterdam schrijver en beeldend kunstenaar politiek filosoof, financieel geograaf bij de Universiteit van Amsterdam, op projectbasis werkzaam voor de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid directeur Prins Bernhard Cultuurfonds hoogleraar Literaire Kritiek aan de Vrije Universiteit Amsterdam en literair recensent en columnist van NRC Handelsblad masterstudent in Cultural Economics and Cultural Entrepreneurships aan de Erasmus Universiteit Rotterdam beeldend kunstenaar coördinator International Federation of Arts Councils and Culture Agencies (IFACCA) fotograaf consultant kunst- en cultuurbeleid en management fiscaal jurist en was staatssecretaris van Financiën in het kabinet-De Jong (1967–1971) eindexamenkandidaat aan de Post St. Joost Fotografie, Breda Hoofd toewijzingen BankGiroLoterij lector Kunst- en Cultuureducatie van de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten beleidsmedewerker Cultuur gemeente Utrecht en lid van de Visitatiecommissie Actieplan Cultuurbereik directeur Centrum voor Kunst & Media Management, Hogeschool voor de Kunsten Utrecht filosoof en auteur directeur muziektheater Hollands Diep actrice en regisseur Raad voor Cultuur zakelijk leider Nederlands Danstheater musicus algemeen manager BankGiroLoterij
--	---

Jansen, Mathilde	eindexamenkandidaat fotografie aan Koninklijke Academie van Beeldende Kunsten, Den Haag
Janssen, Susanne	bijzonder hoogleraar Sociale aspecten van Kunst, Cultuur en Media aan de Erasmus Universiteit Rotterdam
Jeuring, Annabelle	eindexamenkandidaat fotografie aan de AKI, Academie voor Beeldende Kunsten, Enschede
Jongenelen, Sandra	freelance journalist voor Het Financieele Dagblad en Kunstbeeld
Junne, Gerd	hoogleraar Internationale betrekkingen bij de vakgroep Politicologie van de Universiteit van Amsterdam
Kalma, Paul	directeur Wladj Beckmanstichting
Katunarić, Vjeran	hoogleraar Sociologie aan de Universiteit van Zagreb
Kerkhoven, M. van	dramaturge van het Kaaitheater in Brussel en Het Net in Brugge, schrijft over theater en dans
Keulemans, Chris	schrijver en journalist
Klaic, Dragan	theaterwetenschapper en cultuuranalist, verbonden aan Felix Meritis en de Universiteit Leiden
Klamer, Arjo	hoogleraar in de Economie van kunst en cultuur aan de Erasmus Universiteit Rotterdam
Klamer, Ronald	zakelijk leider Het Toneel Speelt
Kleijer, Henk	publicist over jeugd- en onderwijssociologie
Klok, Kristian	eindexamenkandidaat fotografie aan de AKI, Academie voor Beeldende Kunsten, Enschede
Kloos-Frölich, Anna	kunsthistorica en psychiater/psychoanalyticus
Klundert, W. van de	freelance fotograaf netwerk fout
Koomen, Dieuwertje	eindexamenkandidaat aan de Post St. Joost Fotografie, Breda
Kranendonk, J. van	directeur-generaal Cultuur en Media Ministerie OCW
Kuiper, Gabriëlle	CBM-projectcoördinator Genuine Art & Business
Kuypers, Paul	adviseur in publieke dienst, schrijft over politiek, cultuur en landbouw
Lammers, Maarten	directeur van De Kunstbende
Langenberg, B.J.	onderzoeker en adviseur arbeidsmarkt culturele sector en universitair docent aan de Erasmus Universiteit Rotterdam
Lawson, George	directeur van SICA, Stichting Internationale Culturele Activiteiten
Lazurca, Marius	directeur Arad County Cultural Centre in Roemenië
Leerdam, John	Tweede-Kamerlid voor de Partij van de Arbeid
Leeuw, Ronald de	algemeen directeur Rijksmuseum
Levy, Liesbeth	filosoof en programmamaker, hoofd afdeling Debat van de Rotterdamse Raad voor Kunst en Cultuur (Zaal De Unie)
Lier, Pieter van	muzikant en coördinator van Musicians without Borders
Linden, Liane van der	directeur van Imagine IC
López, Anaïs	eindexamenkandidaat fotografie aan de Koninklijke Academie van Beeldende Kunsten, Den Haag
Luiten, Gitta	directeur Mondriaan Stichting
Lyklema, Melle	Arabist en onderzoeker
Maanen, Hans van	hoogleraar Kunst en Maatschappij aan de Rijksuniversiteit Groningen
Maissan, Merel	freelance fotograaf bij netwerk fout

Marsman, Eddy	freelance journalist, onder meer voor NRC Handelsblad
Matarasso, François	onderzoeker uit Groot-Brittannië naar de rol van kunst en cultuur in een democratische samenleving
Mechelen, Marga van	universiteit docent Kunstgeschiedenis van de nieuwste tijd aan de Universiteit van Amsterdam
Meerman, Tom	voorzitter van de beroepsvereniging voor fotografen, GKf
Meijer, Maaïke	literatuurwetenschapper en hoogleraar-directeur van het Centrum voor Gender en Diversiteit van de Universiteit Maastricht
Merkies, Fons	componist
Monshouwer, Adriaan	fotojournalist
Mucică, Delia	secretaris-generaal van het Ministerie van Cultuur en Religieuze Zaken in Roemenië
Mulder, Andries	directeur Amsterdams Fonds voor de Kunst
Noordman, Dirk	docent cultuurmanagement Erasmus Universiteit Rotterdam
Padt, Willem	jurist, stafmedewerker bij het Fonds voor Podium-programmering en Marketing
Pas, Gerrit	medewerker bij het Wetenschappelijk Bureau GroenLinks
Patijn, Schelto	vervulde tal van politieke en bestuurlijke functies, waaronder die van Commissaris van de Koningin en burgemeester van Amsterdam
Peters, Arjan	literair criticus en redacteur van De Volkskrant en redacteur van het literaire tijdschrift Tirade
Peters, Edie	publicist, fotoredacteur en samensteller van www.photoq.nl
Petrova, Luydmila	MA in in Cultural Economics and Cultural Entrepreneurship aan de Erasmus Universiteit
Peutz, Thomas	directeur SMART Project Space
Pijbes, Wim	directeur Kunsthal Rotterdam
Pijpers, Alfred	Instituut Clingendael
Răceanu, Corina	project coördinator Policies for Culture pogramma in Timiș, Roemenië
Radu, Oana	programmes director van ECUMEST Association
Reichert, Carolin	eindexamenkandidaat fotografie Gerrit Rietveld Academie, Amsterdam
Rienstra, Ryclef	directeur van de VandenEnde Foundation
Rijken, Dick	lector informatietechnologie en samenleving aan de Haagse Hogeschool
Robbers, Bart J.	vice-voorzitter van het Landelijk Bestuur van D66
Rogge, Martin	Galerie Flatland Utrecht
Rogie, Piet	choreograaf en beeldend kunstenaar
Ruiter, Frans de	directeur van het Koninklijk Conservatorium en decaan van de Faculteit der Kunsten, Universiteit Leiden
Ruiter, Peter de	universitair docent Moderne en hedendaagse kunst aan de Rijksuniversiteit Groningen
Sabahoglu, Aysel	medewerker Wetenschappelijk Bureau GroenLinks
Schiphof, Tjeerd	universitair docent Juridische aspecten van kunst en cultuur aan de Erasmus Universiteit Rotterdam
Schmidt, Ina-Marie	eindexamenkandidaat fotografie aan de AKI, Academie voor Beeldende Kunsten, Enschede
Schnabel, Paul	directeur van het Sociaal en Cultureel Planbureau

Scholten, Theo
Schoonderwoerd, S.
Schoonenboom, M.
Schouten, Martin
Schutte, Xandra
Schrurs, Peter
Simons, Johan
Sinderen, Wim van
Sonnen, Arthur
Sorgdrager, Winnie
Stapele, Saul van

Steen, Monica van
Stevens, Martijn

Stienen, François
Suteu, Corina
Tanja, Antoinette
Theodorou, Tania

Theunissen, José

Thielemans, Johan

Thijssen, Mirelle
Tijhuis, Edgar

Tillekens, Ger

Twaalfhoven, Merlijn
Tijisma, Philip

Varbanova, Lidia

Vatanutanon, Pimwipa
Velthuis, Olav
Verdaasdonk, Hugo

Verniers, Roel

Verstappen, Marc

Versteegh, Marianne
Viero, Marianne

Vlies, Bas van der
Vlies, Inge C. van der

oprichter van Museum Beelden aan Zee te Scheveningen
directeur Nederlands Philharmonisch Orkest
journalist bij de Volkskrant
verslaggever, schrijft reisverhalen en boeken over muziek
journalist en publicist
algemeen directeur VPRO
regisseur van theatergezelschap NTGent
conservator bij het Fotomuseum Den Haag
directeur Theaterfestival en van Theaterreflect
voorzitter van de Raad voor Cultuur tot 31.12.05
auteur en muziekjournalist voor NRC Handelsblad en Nieuwe Revu
lid Rotterdamse Raad voor Kunst en Cultuur
promovendus Algemene Cultuurwetenschappen aan de Radboud Universiteit te Nijmegen
freelance filmjournalist, essayist en tekstschrijvers
voorzitter ECUMEST Association, Boekarest
wethouder cultuur stadsdeel Oost-Watergraafsmeer
eindexamenkandidaat fotografie Gerrit Rietveld Academie, Amsterdam
lector Modetheorie bij ArtEZ hogeschool voor de kunsten te Arnhem en conservator Mode en Kostuums, Centraal Museum te Utrecht
publicist en librettist, schrijft over theater en opera, voorzitter van de Raad voor Kunsten van de Vlaamse Gemeenschap
kunsthistorica, publiciste en tentoonstellingmaker
Nederlands Studiecentrum voor Criminaliteit en Rechtshandaving te Leiden
jeugd- en onderwijssocioloog bij de afdeling Onderwijs-kunde van de Rijksuniversiteit Groningen
componist
secretaris van de Staatsecretaris van Cultuur,
Medy van der Laan
consultant en docent culturele economie, cultuurbeleid en cultuurmanagement
student MA AMMEC Hogeschool voor de Kunsten Utrecht
journalist voor de Volkskrant
hoogleraar Marketing en sociologie van het boek aan de Universiteit van Tilburg
dramaturg bij Villanella, kunsthuis voor kinderen en jongeren te Antwerpen
artistiek directeur van Villanella, kunsthuis voor kinderen en jongeren te Antwerpen
directeur Kunsten '92
eindexamenkandidaat fotografie Gerrit Rietveld Academie, Amsterdam
Tweede-Kamerlid voor de SGP
hoogleraar Staats- en Bestuursrecht aan de Universiteit van Amsterdam

Voskamp, Henk

Vries, Alex de

Vroonhoven, N. van
Vulkovsky, Yuriy

Vuyk, Kees

Wal, Dennis van der
Wassenberg, Astrid

Weeda, Hanneloes
Weeda, Kees
Weger, Michiel de
Weijland, Wim
Weissman, Ruut

Welschen, Saskia

Wijnen, Philippe van
Wilterdink, Nico

Wurff, R. van den

Yocarini, Titus
Zedelius, Vincent

Zijlmans, Kitty

Zlatar, Andrea
Zoonen, Liesbet van

hoofd Oost-Europa en Centraal-Azië, Ministerie van Buitenlandse Zaken
als auteur en adviseur verbonden aan het bureau Stern/Den Hartog & De Vries; Communicatie voor Kunst en Cultuur te Arnhem
Tweede-Kamerlid voor het CDA
grants manager Workshop for Civic Initiatives Foundation in Sofia
filosoof, psycholoog en directeur van het Theater Instituut Nederland
advocaat
Fotografecollectie van Randstad BV en Vereniging van Bedrijfscollecties
senior development officer Europese Culturele Stichting
algemeen secretaris Raad voor Cultuur
consultant bij Capgemini
hoofd cultuur en amusement van de AVRO
artistiek leider van Toneelgroep Amsterdam en directeur van de Kleinkunstacademie van de Hogeschool voor de Kunsten Amsterdam
senior beleidsmedewerker Media bij de directie Media, Letteren en Bibliotheken van het ministerie van OCW
advocaat bij stichting De Visuelen
hoogleraar Cultuursociologie aan de Universiteit van Amsterdam
universitair docent aan de Faculteit der Maatschappij- en Gedragswetenschappen van de Universiteit van Amsterdam
directeur van het Museum voor Communicatie in Den Haag
eindexamenkandidaat fotografie Gerrit Rietveld Academie, Amsterdam
hoogleraar Kunstgeschiedenis van de Nieuwste Tijd aan de Universiteit Leiden
hoofd Zagreb City Office for Culture
hoogleraar Media en Populaire Cultuur aan de Universiteit van Amsterdam

www.boekman.nl

Jaar-
verslag
2005
*Annual
Report
2005*

Boekman-
stichting

Studiecentrum
voor kunst,
cultuur en beleid
*Study centre for arts,
culture and related
policy*

Boekmanstichting
Amsterdam, 2006

In- houd

Jaar- verslag 2005

- 10 Voorwoord

Bestuur en organisatie

- 11 Meters missiven en wisselende contacten
- 11 Alsnog subsidie voor de bibliotheek
- 12 Een tweede positief advies van de Raad voor Cultuur
- 12 Staatssecretaris wijkt af van advies en bezuinigt 10%
- 13 Leerstoel Kunstsociologie
- 13 Bestuursmutaties

Activiteiten

- 14 Buitenlands cultuurbeleid EU
- 15 Het lot van cultuur: rondetafel-gesprek over goededoelenloterijen en cultuur
- 15 Cultural Policy in Europe: een databank met feiten en cijfers
- 16 Fluïde fotografie: debat over beeldcultuur en beleid
- 17 Kunst de straat op! Debat over kunst in de openbare ruimte
- 17 Hans Abbing spreekt bij de Beroepsvereniging van Beeldende Kunstenaars
- 18 Rondetafelgesprek over de culturele functie van de publieke omroep

Bibliotheek en documentatie

- 18 Verbouwingsplannen en verhuizing
- 19 Collectie en aanwinsten
- 20 Publiek
- 21 Boekman/literatuuroverzichten
- 21 Kroniek en congresagenda
- 21 (Inter)nationale samenwerking

Publicaties

- TIJDSCHRIFT *Boekman*
- 23 Boekman 62: Kunst en geld
- 23 Boekman 63: Fotografie
- 23 Boekman 64: Kunst en engagement
- 24 Boekman 65: Hoge en lage cultuur
- BOEKEN
- 24 Theater moet schuren! Essays over de maatschappelijke opdracht van het theater
- 25 The arts, politics and change: participative cultural policy-making in South East Europe
- 25 Arts management in turbulent times: adaptable quality management

Bijlagen

- 27 Samenstelling stichtingsbestuur en andere gremia
- 27 Personeel
- 28 Financiën
- 28 Publicaties en activiteiten medewerkers

Extracts from the annual report 2005

- 35 Foreword

Activities

- 36 EU Foreign Cultural Policy
- 36 Cultural Policy in Europe: a database of facts and figures

Library and Documentation

- 37 Building Plans and Moving
- 37 Collection and Acquisitions
- 37 Monthly Acquisitions and Recap
- 37 Visitors
- 37 'Chronicle' and Conference Diary
- 37 International Cooperation

Publications

- 38 Boekman Periodical
- BOOKS
- 38 The Arts, Politics and Change: participative cultural policy-making in South East Europe
- 38 Arts Management in Turbulent Times: adaptable quality management

Appendices

- 39 The Boekman Foundation Board
- 39 Staff
- 39 Financial Status

Voor- woord

Het belang van de kennisstratosfeer

Wie een jaarverslag inziet krijgt steevast overzichten voorgeschoteld van wie nou bij zo'n instituut werken, wie de voorzitter is of de directeur, hoeveel subsidie erheen gaat, enzovoort. De namen van de vaste staven en bestuurlijke gremia staan vet afgedrukt, de omzetcijfers knallen van de veelkleurige grafieken af.

De vaste kern is belangrijk voor de stabiliteit van een instelling, maar zonder stratosfeer van contribuerende passanten zou de kern stikken. Dat geldt bij uitstek voor de Boekmanstichting.

De 189 mensen wier namen in dit jaarverslag staan afgedrukt hebben allen gemeen dat ze zich in 2005 als buitenstaanders actief voor de Boekmanstichting hebben ingezet, door met hun verstand en intuïtie op te treden op de podia die we hen boden. Veelal ging dat via onze publicaties, al dan niet in combinatie met debatten of expertmeetings.

Bij die 189 zijn nog niet eens begrepen de vele mensen met wie we samenwerkten aan het onderhoud en de uitbreiding van het Nederlandse en internationale kennisnetwerk en aan het oplossen van organisatorische, financiële of logistieke problemen. Elke week komen er weer bezoekers die hun publicaties of scripties aanreiken, ons attenderen op boeken of artikelen van anderen, ons gegevens over conferenties opsturen, ons op allerlei gebied ongevraagd nuttig adviseren. En – misschien wel het belangrijkste – die al wat geschreven is over kunstbeleid komen lezen, interpreteren en verwerken. En daarover weer berichten door een boekbespreking te maken of ons gewoon te zeggen wat ze van die boeken vinden. Door het afdrukken van de namen willen we nog eens aangeven hoe belangrijk wij onze intellectuele stratosfeer vinden.

Over *kennistransfer* wordt vaak in abstracte termen gesproken. Maar wie er direct bij betrokken is ziet dat de kennis alleen in gereguleerde banen kan stromen als de groep van belangstellenden op een gemakkelijke en overzichtelijke manier kennis kan nemen van wat er al is, en daar vervolgens op een effectieve manier het hare of zijne aan kan toevoegen. Zij moeten weten waar de anderen mee bezig zijn. En te zijner tijd moeten de anderen weten wat die ene heeft gedaan. Een menselijke kennisketen die aansluit bij een centraal instituut waar alle kennisbits en -pieces samenkomen. De keten wordt langer, maar wij kunnen hem sluiten dankzij het feit dat al die passanten ons weten te vinden.

Cas Smithuijsen
directeur

Bestuur en organisatie

Meters missiven en wisselende contacten

Ooit was de 'cultuurnotaprocedure' voor de betrokken instellingen een subsidiesysteem waarin een schrikkeljaar van adviezen en beslissingen werd afgewisseld met drie jaren van betrekkelijke rust en ruimte voor allerlei activiteiten. Sinds de zomer van 2003 is die idylle voorbij. Onder een gesternte van bezuiniging op de overheidsuitgaven werden veel instellingen, waaronder de Boekmanstichting, geconfronteerd met een situatie van langdurige onzekerheid over het voortbestaan. Vrijwel onafgebroken werd het bestuur bestookt met ministeriële beschikkingen, beleidsveranderingen, efficiency-onderzoeken, algemene of specifieke verantwoordingseisen en bezuinigingsvoornemens. Bovendien kreeg de stichting te maken met een bovenmatige wisseling van contactpersonen op het departement. Binnen een kort tijdsbestek losten Thijs Adams, Stef Oosterloo, Vladimir Bina en Bart Hofstede elkaar in die functie

af. Een aangename stabiliteit keerde terug toen de Boekmanstichting als veldrelatie werd ondergebracht bij de directie Media, Letteren en Bibliotheken en te maken kreeg met een contactpersoon die zich in korte tijd wist in te werken in specifieke karaktertrekken van de stichting: Theo Bijvoet, plaatsvervangend hoofd Afdeling Letteren en Bibliotheken, een afdeling die wordt geleid door Marjan Hammersma. Met Bijvoet en zijn collega Demetrius Waarsenburg, hoofd van dezelfde afdeling, sprak het dagelijks bestuur in het najaar. Door het entameren van dergelijke gesprekken en soortgelijke activiteit betoonde het dagelijks bestuur

zich ook in 2005 strijdbaar. Het algemeen bestuur heeft zijn verantwoordelijkheid voor de stichting niet minder waargemaakt door onversaagd te overleggen over en te werken aan reacties op de elkaar snel opvolgende overheidsmissiven.

Alsnog subsidie voor de bibliotheek

In 2004 besloot de staatssecretaris van Cultuur, Medy van der Laan (D66), de subsidie die de Boekmanstichting wordt verleend voor de taken documentatie, voorlichting, bibliotheek en informatievoorziening te verstrekken voor de periode van een enkel jaar. Gelet op de taken van de Boekmanstichting een merkwaardige maatregel die door de staatssecretaris werd gemotiveerd met het argument dat in de 'ondersteunende sector' sprake zou zijn van wildgroei. Het dringende advies van de Raad voor Cultuur om op korte termijn iets aan de nijpende problemen in de bibliotheek te doen – vanaf

2001 had het bestuur van de stichting al bij het ministerie aangedrongen op maatregelen om het vastlopen van de boekenopslag te voorkomen – werd afgewimpeld met de overweging dat op de ondersteunende sector nu eenmaal bezuinigd moest worden.

Gezien de uitpuilende boekenkasten op de tweede etage kon het bestuur niet anders dan tegen het besluit in beroep gaan. Na een langdurige periode kwam eindelijk het verlossende woord. Op advies van de commissie bezwaarschriften verleende de staatssecretaris alsnog subsidie voor de verhuizing van de bibliotheek. Deze werd in december ontvangen. Inmiddels zijn de voorbereidingen voor de nieuwe bibliotheek in volle gang.

Een tweede positief advies van de Raad voor Cultuur

Eind 2003 had de Boekmanstichting haar beleidsnota 2005–2008 op het ministerie afgeleverd. Vanwege haar voornemens te bezuinigen op de culturele infrastructuur werd een honderdtal instellingen, waaronder de Boekmanstichting, door de staatssecretaris gevraagd opnieuw een beleidsplan te maken voor de periode 2006–2008. Het bestuur stelde het plan in het voorjaar vast en diende het tijdig in. Een advies daarover van de Raad voor Cultuur volgde in juni. Het was, net als het advies een jaar eerder, over de hele linie positief. De Raad constateerde met instemming dat de Boekmanstichting contact had gezocht met instellingen als De Balie en de Stichting Internationale Culturele Activiteiten om mogelijke doublures in taakvervulling te voorkomen. De voorstellen die de Boekmanstichting in het plan deed met betrekking tot catalogusverbindingen werden nuttig gevonden. De Raad concludeerde dat de activiteiten

van de Boekmanstichting (naast bibliotheek en documentatie ook het tijdschrift *Boekman*, het interdisciplinaire en sectoroverstijgende debat en de organisatie van symposia) alle dienden te worden bestempeld als besteltaken en dat de Boekmanstichting deze taken structureel en goed vervulde.

Staatssecretaris wijkt af van advies en bezuinigt 10%

Op Prinsjesdag maakte de staatssecretaris bekend dat zij het advies van de Raad om het budget van de Boekmanstichting op het niveau 2005 te handhaven niet overnam en de exploitatiesubsidie met 10% kortte, met ingang van 1 januari 2006. De argumenten waren niet zozeer bezuinigingen, maar door haar gesignaleerde ‘onduidelikheden’ in de activiteiten van de Boekmanstichting en de bij haar postgevatte overtuiging dat niet alle taken van de Boekmanstichting besteltaken, maar wellicht opdrachttaken zouden zijn. Het onderscheid tussen besteltaken en opdrachttaken is cruciaal, omdat met de eerste categorie structurele subsidie is gemoeid en met de tweede incidentele. Volgens de staatssecretaris had de Boekmanstichting voldoende mogelijkheden om de ingeleverde 10% via de opdrachtenmarkt voor onderzoek terug te verdienen. Om de onduidelijkheden te elimineren zou een extern bureau worden ingeschakeld om alle activiteiten door te lichten.

Het bestuur vroeg onmiddellijk een gesprek met het departement aan, wat werd toegestaan. Het overleg leidde tot de afspraak de bezuiniging voor 2006 te halveren, zodat een afvloeiingsplan zou kun-

nen worden gemaakt. Voorts werd het idee van het inschakelen van een extern bureau in de ijskast gezet. Overeenstemming kon worden bereikt met de formule dat het ministerie vragen over het reilen en zeilen van de Boekmanstichting zou formuleren en dat de stichting die naar beste vermogen zou beantwoorden. Mochten de antwoorden nog te wensen overlaten, dan zou altijd nog de hulp van een extern bureau kunnen worden ingeroepen. Op 31 december had de Boekmanstichting nog geen vragen ontvangen.

Voorstellen om de bezuinigingen concreet in te vullen werden door het bestuur beoordeeld en vastgesteld tijdens zijn najaarsvergadering. Besloten werd het contract met het hoofd projecten niet te verlengen en de werkzaamheden aan de internationale databank Recap (Resources for Cultural Policy in Europe) en aan Cpro (Cultural Policy Research Online) te beëindigen. De directeur wilde proberen de niet meer vol te houden activiteiten/publicatiereeksen bij andere organisaties onder te brengen. Het bestuur werd door de directie op de hoogte gesteld van het feit dat voor het implementeren van het tweede gedeelte van de bezuiniging een persoonlijke reorganisatie onvermijdelijk zou kunnen zijn.

Leerstoel Kunstsociologie

In 2005 werd in dr. Hans Abbing, tot dan verbonden aan de Erasmus Universiteit Rotterdam, de opvolger gevonden van de Franse sociologe Nathalie Heinich als hoogleraar Kunstsociologie vanwege de Boekmanstichting. Nadat in het voorjaar instemming met het benoemingsvoorstel van de zijde van de Universiteit van Amsterdam werd verkregen, gaf het bestuur toestemming tot zijn benoeming en kon Hans Abbing per 1 september met zijn activiteiten als hoogleraar Kunstsociologie vanwege de Boekmanstichting aanvangen. Abbing is een oude bekende van de Boekmanstichting. Hij schreef veel artikelen over kunsteconomie en kunstsociologie in het tijdschrift *Boekman* en presenteerde

einde jaren tachtig van de vorige eeuw aan de Herengracht het boek *Een economie van de kunsten*, dat al opviel door zijn interesse voor ook de sociologische dimensie van kunst en kunstenaars. Die benadering is nog prominenter aanwezig in zijn boek *Why are artists poor?* Naast het geven van colleges en werkgroepen besteedde Abbing de laatste maanden van het jaar aan de voorbereiding van zijn oratie (17-3-2006).

Bestuursmutaties

Met ingang van 1 januari werd het bestuur van de Boekmanstichting versterkt met Arno Brok, burgemeester van Sneek en voorgedragen door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), en Gillis Dorleijn, hoogleraar Nederlandse taal- en letterkunde aan de Rijksuniversiteit Groningen, voorgedragen door de Vereniging van Samenwerkende Nederlandse Universiteiten (VSNU). Na het vertrek van de bezetter van de voordrachtsplaats van de Raad voor Cultuur – een plaats die werd opgeheven om mogelijke *conflicts of interests* te voorkomen – werd de werkgeversvereniging Vereniging van Nederlandse Toneelgezelschappen en -producenten/Contactorgaan Nederlandse Orkesten (VNT/CNO) gevraagd of zij als voordragende instantie zou willen fungeren. Dat wilde zij graag en aldus ging namens haar Caroline Schuilenburg deel uitmaken van het bestuur.

Per ultimo 2005 kwam er een einde aan de termijnen van het bestuurslidmaatschap van de penningmeester, Rik van Koetsveld. Hij werd op voordracht van de NMV (Nederlandse Museumvereniging) opgevolgd door Adelheid Ponsioen, directeur Bedrijfsvoering van het Nederlands Openluchtmuseum. Ook aan het

bestuurslidmaatschap van Gerrie Heevel kwam statutair een einde per 31 december. Aan de instantie die haar in 1999 had voorgedragen, FNV-KIEM, werd gevraagd een nieuwe voordracht te doen. Na de jaarwisseling beantwoordde deze de vraag met een kandidaatstelling.

Activiteiten

Buitenlands cultuurbeleid EU

De Europese Culturele Stichting vroeg de Boekmanstichting te participeren in een project met betrekking tot het verkennen van de mogelijkheden voor een culturele component in het buitenlandbeleid van de Europese Unie. Doordat zich binnen Europa een proces van politieke en economische integratie voltrekt en tegelijkertijd de wereld buiten de EU gekenmerkt wordt door verschuivende machtsverhoudingen tussen de continenten, is bij de EU aan herkenbaarheid van de Europese gemeenschap als onderdeel van de werldsamenleving een groeiende behoefte. Bij die herkenbaarheid hoort ook een culturele identiteit. Maar het verkrijgen van een Euro-

pese culturele identiteit lijkt een moeilijk te realiseren opgave wanneer men bedenkt dat het belangrijkste element van het Europese cultuurbeleid juist dat van de zogenaamde subsidiariteit is: elke natie staat heeft het recht zijn cultuur naar eigen inzichten te stimuleren en hoeft daarbij geen invloed van buitenaf te dulden. Daarnaast hebben de Europese lidstaten allemaal een eigen buitenlandbeleid, en kennen zij buiten Europa eigen prioriteitslanden. De vraag was vooral in hoeverre de EU aan al die bestaande culturele contacten nog iets gemeenschappelijks zou kunnen toevoegen.

De Boekmanstichting zocht voor het onderzoek contact met prof. dr. Gerd Junne, hoogleraar Internationale betrekkingen bij de vakgroep Politicologie van de Universiteit van Amsterdam. Samen met arabist drs. Melle Lyklema droeg hij zorg voor de politicologische kaders van het onderzoek. Diane Dodd kreeg de opdracht het literatuuronderzoek te doen: zij maakte landenportretten en inventariseerde gemeenschappelijke EU-regelingen op het gebied van cultuur. Vanuit de Europese Culturele Stichting werd als derde auteur dr. Kathinka Dittrich aangedragen. Zij had eerder al samen met Ernst Schürmann een voorstudie gepubliceerd onder de titel *Braucht Europa ein Kulturaussenpolitik?*

Door het jaar heen was regelmatig overleg met de opdrachtgever. Daarnaast fungeerde een begeleidingscommissie met daarin de reeds genoemde Gerd Junne, die werd gesecondeerd door Pim den Boer en Richard van der Wurff van de Universiteit van Amsterdam. Verder hadden Inez Boogaarts en Saskia Welschen van het ministerie van OCW en Henk Voskamp van het ministerie van Buitenlandse Zaken, later opgevolgd door Johan Coert, zitting in de begeleidingscommissie. Op afstand volgde Alfred Pijpers van het Instituut Clingendael het wordingsproces. Het document met de literatuurstudie en de politicologische analyse wordt in het voorjaar van 2006 gepubliceerd.

Het lot van cultuur: rondetafelgesprek over goededoelenloterijen en cultuur

Naar aanleiding van het verschijnen van *Boekman 62* met als thema kunst en geld (zie elders in dit jaarverslag) en de publicatie *Gambling on Culture* organiseerde de Boekmanstichting op 2 maart een besloten rondetafelgesprek tussen de politiek, de goededoelenloterijen en de culturele sector. In Boekman 62 betoogt Cas Smit-huijsen in het artikel *Een schilderij uit de loterij: over de financiering van cultuur uit de opbrengst van goededoelenloterijen*, dat slechts 8% van de deze opbrengst naar cultuur gaat. De middag begon met twee inleidingen, gevolgd door een plenaire discussie. Leo van Grunsven (hoofd toewijzingen BankGiro Loterij) benadrukte in zijn inleiding dat het geen bewuste keuze is dat kunst en cultuur bij de goededoelenloterijen een relatief achtergebleven sector is. Het is voor de BankGiro Loterij wel belangrijk dat de cultuur zich ook meer manifesteert in de samenleving als een sector die kwetsbaar en kostbaar is, omdat er maatschappelijk draagvlak nodig is om de diverse sectoren te ondersteunen. Ronald de Leeuw, directeur van het Rijksmuseum, en vaste beneficiant van de BankGiro Loterij, ging dieper in op de verschillende vormen van loterijsteun. Hij benadrukte dat de steun aan cultuur uit de loterijen additioneel en niet structureel van aard zou moeten zijn.

Aansluitend gingen vertegenwoordigers van de culturele sector, de goededoelenloterijen, de wetenschappelijke bureaus en de fondsen met elkaar in debat over de bestaande wens vanuit de culturele sector om een groter deel van de loterijgelden aan kunst en cultuur te besteden. De discussie werd geleid door panelvoorzitter Sijbolt Noorda, in het dagelijkse leven voorzitter van het college van bestuur van de Universiteit van Amsterdam. Het verslag van deze bijeenkomst is te vinden op www.boekman.nl.

Cultural Policy in Europe: een databank met feiten en cijfers

Sinds een jaar of tien levert de Boekmanstichting informatie aan de databank *A Compendium of Cultural Policies and Trends in Europe*, de laatste jaren in samenwerking met OCW. De databank fungeert onder auspiciën van de Raad van Europa te Straatsburg en is ondergebracht bij het Europese onderzoeksbureau Ericarts in Bonn. In 2005 was de jaarlijkse vergadering op uitnodiging van het ministerie van OCW bij de Boekmanstichting in Amsterdam. Een kleine vijftig deelnemers verzamelden zich op 1 en 2 juli in de Voordrachtzaal waar de vergadering werd geopend met een welkomstwoord van Judith van Kranendonk, directeur-generaal Cultuur en Media van OCW. Aan de hand van een groot aantal voordrachten werden daarna technische en inhoudelijke problemen besproken, voortvloeiend uit de wens om de 32 landenportretten die de databank inmiddels rijk is, op diverse onderdelen met elkaar te vergelijken. Specifieke thema's die werden behandeld waren onder meer gegevens over wetgeving in de verschillende landen, ingeleid door

Vesna Čopič (Slovenië), het meten van de omvang van geldstromen, ingeleid door Otto Hofecker (Oostenrijk) en de (on)mogelijkheid van het ontwikkelen van indicatoren voor de registratie van culturele diversiteit, ingeleid door John Foote (Canada) en Nina Obuljen (Kroatië). De debatten werden gevolgd en becommentarieerd door een delegatie van de Raad van Europa onder leiding van Gabrielle Battaini, directeur-generaal van DG IV (waaronder cultuur valt) van de Raad van Europa.

Aan het einde van de eerste vergadering werd een voordracht verzorgd door Diane Dodd, Kathinka Dittrich en Melle Lyklema, allen betrokken bij een onderzoek naar de (on)mogelijkheden van het aanbrengen van een culturele component in de buitenlandpolitiek van de Europese Unie (zie elders in dit jaarverslag).

De tweede vergaderdag werd afgesloten met een bezoek aan het nieuwe Muziekgebouw aan 't IJ, alwaar directeur Jan Wolff een rondleiding hield, drie jonge musici van het Amsterdams Conservatorium composities van Kachaturian en Milhaud voor klarinet, viool en piano speelden, en een diner aan het water werd aangericht. Over zowel het inhoudelijke programma als de culturele attracties was onder het internationale gezelschap grote tevredenheid. Een en ander kon worden gerealiseerd dankzij bemiddeling van Daphne van der Aa en Vladimir Bina van het ministerie van OCW.

Fluide fotografie: debat over beeldcultuur en beleid

Naar aanleiding van *Boekman 63* met als thema fotografie organiseerde de Boekmanstichting het debat *Fluide fotografie: beeldcultuur en beleid* dat op maandag 6 juni plaatsvond FOAM_Fotografie-museum Amsterdam.

Het was voor het eerst dat een eventueel fotografiebeleid aan de orde werd gesteld. Dit gebeurde aan de hand van de volgende vragen: hoe gaan musea en beleidsmakers in Nederland om met

fotografie als beeldcultuur? Wat moet nu echt worden aangepakt om binnen tien jaar de rijkdom van Nederlandse fotografie te presenteren aan het publiek? Beoogd werd om actuele ontwikkelingen in de verhouding tussen musea en fotografie te verkennen en te discussiëren over de vraag in hoeverre beleid van de overheid noodzakelijk is; en wat dan de speerpunten zouden moeten zijn.

Kitty Zijlmans, hoogleraar Kunstgeschiedenis van de Nieuwste Tijd aan de Universiteit Leiden, hield een inleiding waarin zij betoogde dat fotografie niet moet worden gereduceerd tot kunst, maar daar ook niet van mag worden buitengesloten. De visuele beeldcultuur moet zo breed mogelijk geëtaleerd worden. Ook pleitte zij voor een instituut annex museum voor de Geschiedenis van het Zien. Vervolgens gingen Els Barents, directeur van Huis Marseille, Margi Geerlinks, fotograaf, Martin Rogge van galerie Flatland Utrecht en de al genoemde Kitty Zijlmans met elkaar in gesprek onder leiding van Edie Peters, publicist, fotoredacteur en samensteller van www.photoq.nl. Astrid Wassenberg, betrokken bij de fotografielcollectie van Randstad BV en bij de Vereniging van Bedrijfscollecties, gaf vanuit de zaal haar visie op bedrijfscollecties.

Aan het eind van het debat waren de deelnemers het met elkaar eens dat Nederlandse fotografie een bewezen kwaliteit en een internationaal onderscheidende identiteit heeft. Obstaten bij het verder uitbouwen van deze gunstige positie liggen op het vlak van onderwijs en publiekseducatie, gebrek aan samenhang in de collectie, en de afhankelijkheid van podia ten opzichte van de overheid.

Het debat werd bijgewoond door fotografen, tentoonstellingsmakers en museumstaf, onderzoekers en beleidsmakers. Een verslag van deze bijeenkomst is te vinden op www.boekman.nl.

Kunst de straat op! Debat over kunst in de openbare ruimte

Anderhalve maand lang was de voorgevel van het pand van de Boekmanstichting 'ingepakt' in vitrage door de Berlijnse kunstenaar Nevin Aladag. Van 3 september tot en met 16 oktober 2005 maakte haar kunstwerk, met als titel *Curtain House*, deel uit van de internationale tentoonstelling ADAM, met beeldende kunst op verschillende openbare locaties in Amsterdam. Tegelijkertijd verscheen het nieuwe nummer *Boekman 64* met als thema kunst en engagement. Daarom werd op 29 september een lezing en debat georganiseerd over de wens van zowel overheid als kunstenaars om kunst dichterbij het publiek te brengen.

Het artistieke streven van sommige kunstenaars om hun publiek op locatie in het park, een oude fabriek of de straat op te zoeken, sluit goed aan bij de overheidswens om kunst dichterbij een brede doelgroep te brengen. Maar tussen droom en daad staan tal van vergunningen en verordeningen van overheidsinstanties, variërend van havendienst tot monumentenzorg en milieu- en bouwtoezicht. Er is dus ook politieke wil voor nodig om hier beleidsmatig de ruimte voor te creëren. Vooral lokale overheden zouden betere voorwaarden moeten scheppen voor kunstenaars en hun initiatieven om de gebaande paden te verlaten.

Hans van Maanen, hoogleraar Kunst en maatschappij aan de Rijksuniversiteit Groningen, hield een lezing onder de titel

Arrangement. Daarin werd onder meer betoogd dat de locatie een belangrijke rol speelt in het genereren van betekenis van kunstuitingen. Deze brengt gezegd de verbinding aan tussen het artistieke beeld en de werkelijkheid waarop dat beeld betrekking heeft. Van Maanen pleitte daarom voor het scheppen van structuren, die kunst en kunstenaars – met behoud van autonomie – een stevigere plek geven in de samenleving. Zo krijgen vaste stadstheatergezelschappen bijvoorbeeld een hechte band met de stad waarin zij spelen, maken *artists in residence* kunst in het gebouw van een school en brengt kunst in de openbare ruimte de kunst de straat op. Aansluitend vond onder leiding van journaliste Xandra Schutte een debat plaats met lokale politici, subsidieverstrekkers en betrokkenen uit het kunstenveld over de problemen die kunstenaars tegenkomen bij hun wens om kunst dichterbij het publiek te brengen. Vanuit de zaal werd actief meegedacht. Zo werden bijvoorbeeld succesvolle strategieën om de juiste vergunningen te verkrijgen met elkaar gedeeld. De lezing van Van Maanen en het verslag van dit debat zijn na te lezen op www.boekman.nl.

Hans Abbing spreekt bij de Beroepsvereniging van Beeldende Kunstenaars

Ter gelegenheid van haar zestigste verjaardag organiseerde de Beroepsvereniging van Beeldende Kunstenaars (BBK) op 31 oktober een discussiemiddag in het Vakbondsmuseum in Amsterdam over het onderwerp 'Kunst en het economisch besef'. Omdat de BBK zich net had aangesloten bij de organisatie voor midden- en kleinbedrijf (MKB) had zij als thema de beroepspositie van de beeldend kunstenaar, mede in het licht van de in die dagen verschenen nota cultuur en economie van Medy van der Laan. Namens de MKB sprak Ferry Houterman over de wijze waarop beeldende kunstenaars binnen zijn organisatie hun

beroepsbelangen zouden kunnen verdedigen. De nieuwe Boekman-hoogleraar Hans Abbing analyseerde de mogelijkheden en beperkingen van de beroepsbeoefening van beeldende kunstenaars. Zijn pleidooi was er een voor een gedeelde beroepspraktijk, waarbij kunstenaars ‘compromisloos’ hun artistieke ideeën in materiaal uitdrukken en daarnaast een ander beroep uitoefenen om financieel rond te kunnen komen. Hij stelde zichzelf tot voorbeeld: Abbing combineert zijn wetenschappelijk werk met een beroepspraktijk van beeldend kunstenaar. De derde spreker was Hans Dijkstal, prominent VVD-politicus, oud-minister en oud-kamerlid. Hij opende ook een tentoonstelling over 60 jaar BBK-geschiedenis in foto’s, prenten en pamfletten, die was ingericht op de bovenetage van het Vakbondsmuseum.

Rondetafelgesprek over de culturele functie van de publieke omroep

Ter voorbereiding van *Boekman 66* met als thema kunst & kijkcijfers (maart 2006) over de culturele taak van de publieke omroep organiseerde de Boekmanstichting op 13 december een rondetafelgesprek met vertegenwoordigers uit de politiek, de wetenschap en de media om hierover van gedachten te wisselen. Het gesprek was vooral bedoeld om de cultuurpolitieke meningsvorming te verdiepen. Hiertoe was bijzonder hoogleraar Mediabeleid aan de UvA, Jo Bardoel, uitgenodigd om een inleiding te houden. Hij sprak over de noodzaak van een overkoepelend mediabeleid dat ook problemen op het gebied van pers en internet zou moeten aanpakken. Dick Rijken, lector Informatie- en communicatietechnologie en als freelance projectinitiator onder meer betrokken bij VPRO Digitaal en 3voor12, lichtte toe hoe kunst- en cultuurprogramma’s door het

gebruik van nieuwe media kunnen ontkomen aan de kijkcijferdwang. Aansluitend werd hierover met de genodigden verder gediscussieerd onder leiding van Hans van Beers, directeur van het Conservatorium in Amsterdam en voormalig omroepbestuurder. Een verslag van het gesprek is te vinden in *Boekman 66*.

Bibliotheek en documentatie

Verbouwingsplannen en verhuizing

Al sinds 2000 maken we plannen voor een interne verhuizing, met meer opslag en betere voorzieningen. In 2006 is het eindelijk zover en verhuist de bibliotheek naar de eerste etage. Afgelopen najaar kregen we hiervoor een financiële injectie van het ministerie van OCW. Net op tijd, zoals onderstaande cijfers illustreren, want alle kasten op de tweede etage zijn inmiddels vol en ook de overvolle bureaus en de leestafel spreken boekdelen. In 2005 is een begin gemaakt met het opstellen van een programma van eisen voor de noodzakelijke veranderingen in het pand.

Collectie en aanwinsten

De mogelijkheid te verhuizen komt als geroepen. Eind 2005 is er nog maar 2 meter beschikbaar voor groei. De collectie nam afgelopen jaar met 12 meter toe tot 312 meter. Niet meegerekend is de oude collectie, die nog omgenummerd moet worden naar ons huidige kastplaatsingssysteem. Dat gaat om ongeveer 100 meter. Niettemin is nu ook deze collectie sinds najaar 2005 volledig ingevoerd in de catalogus. Het bedrijf *Reekx Adviseurs en dienstverleners in informatievoorziening* heeft bijna 16.000 oude cataloguskaartjes verwerkt. Met de voltooiing van dit project zijn nu de titelgegevens van alle boeken van 1963 tot op heden via onze digitale catalogus beschikbaar. Dat waren eind 2005 in totaal 61.883 titels, gevat in 22.935 banden. Hieronder vallen ook alle tijdschriftartikelen, waarvan er vele in één band met meerdere jaargangen passen.

De explosieve groei van elektronisch vergaarde documenten, zoals we die de afgelopen jaren zagen, lijkt zich gestabiliseerd te hebben. We verzamelden er met 973 afgelopen jaar 63 meer dan het jaar ervoor. Het totaal bedraagt eind vorig jaar 7.729 documenten in pdf-, tif- of Word-bestanden, goed voor 827 megabytes.

Scripties

In het studiejaar 2002/2003 hebben de Nederlandse universiteiten en hogescholen de Europese bachelor-masterstructuur (BaMa-structuur) ingevoerd. Dit vindt zijn weerslag op ons verzamelbeleid van scripties. Door het

verminderd aantal beschikbare uren voor het schrijven van een bachelorthesis hebben wij besloten deze alleen in onze collectie op te nemen op aanbeveling van de docenten. Doctoraalscripties en mastertheses nemen wij als vanouds op en de auteurs van de opgenomen scripties ontvangen als tegenprestatie een titel uit ons fonds.

Dossiers

Het dossierbestand met knipsels uit dag-, week- en vakbladen over actuele onderwerpen is in 2005 uitgebreid met 5 dossiers over de volgende onderwerpen: Cork, culturele hoofdstad van Europa 2005; Actieprogramma Ruimte en Cultuur, Architectuur- en Belvederebeleid 2005–2008; Reacties vanuit de kunst- en cultuursector op oorlog en terreur; Herziening Publieke Omroep; Museumnota ‘Bewaren om te weeg te brengen’. Dat brengt het totaal op 179 dossiers.

Tijdschriften

Met een groei van 38 banden nam het aantal gebonden tijdschriften, waarin vaak meerdere jaargangen, toe tot 1.386. Het aantal periodieken, waaronder tijdschriften, e-zines, jaarverslagen en kamerstukken, nam ook toe met 38. Het totaal bedroeg eind vorig jaar 1.137. Niet alles wordt bewaard. In 12% van de gevallen worden relevante artikelen ontsloten zonder deze tijdschriften als geheel te bewaren en te binden.

Maandelijkse aanwinstenlijst en Recap

Onze aanwinsten worden maandelijks op de website van de Boekmanstichting gepubliceerd. Hiernaast publiceerden wij in december 2005 voor het laatst de digitale aanwinsten op de website

van Recap, Resources for Cultural Policy in Europe (www.recap-network.org). Deze portal werd door de Boekmanstichting in 1999 geïnitieerd, maar kan door bezuiniging met ingang van 1 januari 2006 niet meer worden onderhouden. Een alternatief is op moment van schrijven nog niet bekend.

Publiek

Automatisering en internet

Het publiek heeft vier computers tot zijn beschikking. Hiermee kan men de catalogus en de digitale collectie raadplegen, de kunst-subsidiedisk van het Handboek cultuurbeleid inzien en het compendium van Monumentenzorg bekijken. Doorklikken naar internet kan ook, via een steeds vaker aanwezige bronvermelding in de catalogus, of langs andere kanalen. De informatie uit deze bronnen en uit de collectie van de bibliotheek kan rechtstreeks op de publiekscomputers worden verwerkt of gemaild. Thuis is via internet onze catalogus te raadplegen. In de tweede helft van 2005 zijn de bibliotheek-medewerkers gestart met het testen van een vernieuwde functionaliteit en vormgeving van onze web-catalogus. Wij verwachten deze begin 2006 in gebruik te nemen.

Thesaurus Kunst- en cultuurbeleid

De gespecialiseerde thesaurus Kunst- en cultuurbeleid, ontwikkeld door de Boekmanstichting, is nu een aantal jaren volledig in de catalogus geïntegreerd en wordt regelmatig bijgewerkt. Deze thesaurus is ook beschikbaar in het Engels en zowel de Nederlandse als de Engelse versie is te downloaden van onze website.

Bezoekersaantallen

Sinds 2002 vertoont het aantal bezoekers een stijgende lijn. Waren dit er in 2002 2.105, afgelopen jaar ontvingen wij 2.706 docenten, onderzoekers, kunstenaars, managers, beleidsmakers/bestuurders en studenten. De in 2002 ingevoerde BaMa-structuur blijkt op langere termijn de bezoekersaantallen niet nadelig te beïnvloeden. En, men blijft langer. Het is duidelijk dat de aanwezigheid van op maat gesneden literatuur, onlinevoorzieningen en reproductiemogelijkheden in samenhang met de kennis en hulpvaardigheid van de bibliotheekmedewerkers in een behoefte voorziet. Steeds vaker wordt de grote leestafel in beslag genomen door een aantal gebruikers met stapels boeken, krantenknipsels, gebonden jaargangen van tijdschriften en één of twee lap-tops. Ook wat betreft het dagelijks bezoek voldoet de vestiging op de tweede etage steeds minder. Het programma van eisen van de aanstaande verbouwing wil hier dan ook zeker verbetering bieden.

Uitlenen

De uitleencijfers vertonen sinds 2001 een stijgende lijn. Zo bedroeg het aantal uitleningen in 2003 nog 6.543, in 2005 was het totale aantal 8.072. Dit verbaast ons want met de groei van digitaal opgeslagen literatuur verwachtten wij eerder een lichte daling in de uitleencijfers. Alle openbare bibliotheken dragen ter vergoeding van auteursrechten een bedrag in verhouding tot het aantal uitgeleende titels af aan de Stichting Leenrecht. Onderwijs- en onderzoekinstellingen zijn hiervan gevrijwaard.

De positie van de bibliotheek van de Boekmanstichting is vorig jaar door de Stichting Leenrecht aan een onderzoek onderworpen en de uitkomst is tot op heden nog ongewis.

Introducties

Naast negen reguliere introducties, met algemene inleiding, rondleiding en uitleg van de bibliotheek-faciliteiten en catalogus is in 2005 voor het eerst geëxperimenteerd met een combinatie van bibliotheekintroductie en praktijkles. Vier groepen van 25 studenten kregen na de introductie een aantal opdrachten te verwerken. Een goed idee, maar ook hier wreken zich de beperkte ruimte en publieke voorzieningen. Het aantal beschikbare catalogi en werkstations bleek ook met inbegrip van enkele stafcomputers niet voldoende voor alle studenten.

Boekman/literatuur-overzichten

De bibliotheekmedewerkers verzorgden ook in 2005 de literatuur-overzichten uit de collectie en relevante websites van internet met betrekking tot de thema's van *Boekman*. Publicatie van deze dossiers op onze website maakt het mogelijk direct door te klikken naar de betreffende websites. Voor de rubriek *Uitgelicht* in hetzelfde tijdschrift beschreven de bibliotheekmedewerkers opmerkelijke nieuw verschenen titels uit de collectie.

Voor een aflevering van het tijdschrift *MMnieuws* stelden Marike Lindhout en Mieke Nooijen een literatuuroverzicht samen over 'het publiek van morgen'. Deze aflevering verscheen in januari 2006.

Kroniek en congresagenda

Jack van der Leden verzorgt twee informatieve rubrieken op de website van de Boekmanstichting, de kroniek en de congresagenda. De kroniek bevat belangrijke nieuwsfeiten over kunst- en cultuurbeleid in Nederland. Het bestand wordt sinds 1999 bijgehouden en wekelijks geactualiseerd. De congresagenda biedt een overzicht van internationale en nationale congressen, symposia, conferenties, debatten en lezingen over kunst- en cultuurbeleid, en wordt ook wekelijks aangevuld. Waar mogelijk worden links gemaakt naar de websites van organiserende instanties.

(Inter)nationale samenwerking

Marike Lindhout en Saskia Leefsma woonden twee workshops bij over de problematiek van het thesaurusbeheer.

Verder nam Saskia Leefsma, hoofd van de bibliotheek, deel aan de twee vergaderingen van Adamnet, het Amsterdamse bibliotheek-netwerk, en nam zij evenals het jaar ervoor plaats in de kascommissie voor de kascontrole over 2004. Ook bezocht mevrouw Leefsma de door Adamnet georganiseerde lezing over DARE, Digital Academic Repositories, een initiatief van de gezamenlijke Nederlandse universiteiten om al hun onderzoeksresultaten digitaal toegankelijk te maken.

Met Max Lebouille van Cultuurnetwerk Nederland werd gesproken over samenwerking op collectioneel terrein en een gemeenschappelijke ingang voor

beide catalogi. Daartoe bezochten Lebouille en Leefsma het Medialab, de ontwikkelaars van de publieksvriendelijke Aquabrowser.

Sinds eind 2005 is de bibliotheek betrokken bij het ‘LabforCulture’ pilotproject, dat loopt van 2004–2008. ‘Het Lab’, laboratorium voor het delen van informatie en kennis, is geïnitieerd door de Europese Culturele Stichting en is te bezoeken op www.labforculture.org.

ConnectCP, een initiatief van de Boekmanstichting en IFACCA (International Federation of Arts Councils and Culture Agencies), is een internationale online database met gegevens over werk- en onderzoekservaring van experts in cultuurbeleid (www.connectcp.org). ConnectCP wil de informatiestroom van kennis, vaardigheden en ideeën over ontwikkelingen in cultuurbeleid wereldwijd kanaliseren en vergroten. Door toegankelijkheid tot en interactie met de experts mogelijk te maken wil zij ook de kwaliteit van het debat over cultuurbeleid verbeteren. Met het bijeenbrengen van experts in cultuurbeleid verwacht ConnectCP ook een aantal andere voordelen en toepassingen te ontwikkelen.

In december 2005 zijn de profielen van ruim 100 experts in het openbare gedeelte van de database beschikbaar. ConnectCP streeft naar ongeveer 400 profielen uit alle vertegenwoordigde regio's aan het eind van 2006. Gedurende de ontwikkeling is de database voortdurend getoetst en bijgesteld met behulp van een internationaal team van specialisten, onder wie de partners, en verder: Lluís Bonet (Spanje), Jo Caust (Australië), Sanjin Dragojević (Kroatië), Máté Kovács (Mozambique), Saskia Leefsma (Nederland), Christopher Madden (Australië), Colin Mercer (Verenigd Koninkrijk), Greg Richards (Spanje), Irene Schwartz (Oostenrijk), Lidia Varbanova (Canada), Michael Volkerling (Nieuw-Zeeland) en Margaret Wyszomirski (Verenigde Staten).

Publi- caties

Tijdschrift *Boekman*

In 2005 zijn de volgende thema-nummers verschenen: Kunst en geld (62), Fotografie (63), Kunst en engagement (64) en Hoge en lage cultuur (65). Met rondetafelgesprekken rond het betreffende thema, presentaties rond het verschijnen van de nieuwe nummers en positieve aandacht in de pers staat *Boekman* stevig op de kaart. Met name het nummer over Hoge en lage cultuur heeft in de landelijke dagbladen veel aandacht gekregen. De losse verkoop van *Boekman* is opnieuw gestegen en de abonnementen laten een groei zien van 10%.

De brede invalshoek om een thema te benaderen biedt een geschikt podium voor relevante meningen, discussies en hete hangijzers. De redactie nodigt zowel wetenschappers als beleidsmakers en (gespecialiseerde) journalisten uit om voor *Boekman* te schrijven. Zij streeft daarbij naar een evenwichtige verdeling tussen analyses, essays, interviews en columns. De nieuwe, vaste rubriek *Uitgelicht*, met ontwikkelingen op

het gebied van onderzoek en cultuurbeleid, is niet gebonden aan één bepaald thema. De rubriek biedt ruimte voor relevante boekbesprekingen, recensies van (promotie)onderzoek, korte verslagen van symposia en belangrijke ontwikkelingen op beleidsniveau. Ook is er onder de titel *Forum* plek voor reacties op een vorig nummer of andere kwesties op het terrein van *Boekman*.

Met ingang van *Boekman* 63 is de vormgeving met succes vernieuwd. *Boekman* oogt levendiger, minder ‘hermetisch’ en de opmaak helpt om in korte tijd een helikopterview van de inhoud te krijgen. Dit stimuleert lezers om uit de diverse bijdragen een eigen keuze te maken.

Boekman 62: Kunst en geld

Heeft het Nederlandse subsidie-stelsel zijn langste tijd gehad en is het aan vervanging toe? Of zijn enkele aanpassingen voldoende om de komende cultuurplanperiodes met vertrouwen tegemoet te zien? Eens in de vier jaar, zodra de Cultuurnota is verschenen, komt de commotie rond het cultuurbeleid tot een hoogtepunt. *Boekman* 62 haakt in op de kritiek, die verder reikt dan alleen de verdeling van geld, en neemt het subsidiestelsel onder de loep. Met alle mogelijke alternatieven om de kunstsector van geld te voorzien, variërend van een publieke pinpas tot particuliere investeerders, loterijopbrengsten of fiscale voordelen voor beleggers.

Het nummer is gepresenteerd tijdens het rondetafelgesprek *Het lot van cultuur: goededoelenloterijen en cultuur* (zie elders in dit jaarverslag).

Boekman 63: Fotografie

De fotografie heeft in de afgelopen decennia een stormachtige ontwikkeling doorgemaakt. Maar met het succes van fotografen, fotomusea

en fotomanifestaties, zijn ook de kritische geluiden toegenomen. Zo speelden zich in de media verhitte discussies af over het kunstgehalte in de hedendaagse fotografie. *Boekman* 63 blikt terug op de discussies tussen fotografen, kunstcritici en curatoren en vroeg diverse auteurs naar hun mening over de toekomst van het fotografiebeleid. De bemoeienis van de rijksoverheid is marginaal en dat beleid kenmerkt zich door een eilandencultuur. De fotografie is tot grote bloei gekomen, maar de ondersteuningsstructuur heeft hiermee geen gelijke tred gehouden. Het is dan ook van belang dat de Cultuurnota aandacht gaat besteden aan het brede begrip fotografie, niet alleen als onderdeel van de beeldende kunst of het erfgoed.

Het nummer is gepresenteerd tijdens het debat *Fluide fotografie: beeldcultuur en beleid*, over de toekomst van het fotografiebeleid en vond plaats in FOAM_Fotografiemuseum Amsterdam (zie elders in dit jaarverslag).

Boekman 64: Kunst en engagement

Sinds de kunstwereld werd opgeschrokken door de moord op filmmaker en publicist Theo van Gogh springt de steeds grotere aandacht voor geëngageerde kunst in het oog. Voor het eerst sinds lange tijd is er in Nederland kunst te zien waarin de kunstenaar niet alleen reageert op de sociale realiteit, maar zich vooral sterk maakt voor de vrijheid om zich hierover uit te spreken. *Boekman* 64 vraagt zich af wat de rol van de (cultuur)-politiek hierin zou kunnen zijn. De ver doorgevoerde scheiding tussen kunst en politiek maakt het politici wel erg makkelijk om zich afzijdig te houden van brandende kwesties in en rond de kunstwereld. *Boekman* biedt beleidsmakers, politici, juristen en journalisten de ruimte zich inhoudelijk uit te spreken over de kunst en het engagement in de huidige samenleving.

Boekman 65: Hoge en lage cultuur

Sinds de jaren vijftig hebben tal van maatschappelijke ontwikkelingen de afstand tussen de tradities, hogere kunsten en voorheen als lager beschouwde cultuurvormen doen verkleinen. Film, fotografie, popmuziek, mode, thrillers en strips hebben onmiskenbaar aan prestige en erkenning gewonnen. Cultuurdeelnemers lijken steeds ongevoeliger voor het traditionele onderscheid tussen hoge en lage cultuur en een nieuw profiel tekent zich steeds helderder af: de culturele omnivoor. In *Boekman 65* over hoge en lage cultuur staat de oratie over de classificatie van cultuur van Susanne Janssen centraal. Met onder meer reacties van Paul Schnabel, Maaïke Meijer, Folkert Haanstra, Frans de Ruiter, Nico Wilterdink en Hans van Maanen.

Boekman 65 is gepresenteerd tijdens het debat *How LO can you go?* Michaël Zeeman hield een vlammend betoog voor de subsidiëring van louter hoge kunst en ging hierover in discussie met voor- en tegenstanders.

Boeken

Theater moet schuren!

Essays over de maatschappelijke opdracht van het theater

Met deze bundel wordt op gepaste wijze afscheid genomen van Het Theaterfestival en zijn bevlogen directeur, Arthur Sonnen. Sonnen was directeur vanaf de oprichting in 1987 tot aan de opheffing in 2004. Het boek is gewijd aan een thema met grote actualiteit en reikwijdte dat

Sonnen na aan het hart ligt: de maatschappelijke opdracht van het theater. De auteurs, een Vlaams-Nederlandse equipe van filosofen, sociaalwetenschappers, dramaturgen en publicisten, gaan vanuit wisselende invalshoeken in op deze *topics* en leveren daarmee stof voor discussie en reflectie. In zijn openingssessay, *Agenda voor het denken over theater*, zet cultuurcriticus Paul Kuypers de toon. In zijn open brief aan Arthur Sonnen roept hij theatermakend en -minnend Nederland en Vlaanderen op zich te buigen over *topics* zoals de terugval op een actualiteit die incidenteel en anekdotisch is; het sociale bestaan en persoonlijke leven raken steeds meer gefictionaliseerd; de overwoekering van het theater door psychologische noties en praktijken; de vervanging van het woord – het eigenlijke instrument van het theater – door het beeld, en conflicten op het vlak van etniciteit. Verder bijdragen van Schelto Patijn, Ineke van Hamersveld, Monica van Steen, Johan Thielemans, Ewald Engelen, Martin Schouten, Henk Kleijer, Ger Tillekens, Tom Blokdijk, Marianne Van Kerkhoven, Kees Vuyk en Liesbeth Levy.

De bundel is ontstaan op initiatief van Het Theaterfestival, en met passie samengesteld door Pol Eggermont, Ineke van Hamersveld, Paul Kuypers, Cas Smithuijsen, Monica van Steen en Kees Vuyk. Redactie en productie lagen in handen van Ineke van Hamersveld.

De presentatie vond plaats op 21 juni tijdens het Holland Festival, terug in de schoot waar Het Theaterfestival ooit begon. Johan

Simons, regisseur bij NTGent, Myriam De Clopper, theaterprogrammeur bij deSingel in Gent, Kees Weeda, algemeen secretaris van de Raad voor Cultuur en Arthur Sonnen zelf, hielden een lezing. De laatste twee lezingen staan op www.boekman.nl.

The arts, politics and change: participative cultural policy-making in South East Europe

Rond de laatste eeuwwisseling opereerden kunstinstellingen in Zuidoost-Europa onder moeilijke omstandigheden en dikwijls in een politiek vacuüm. Om de kloof tussen het culturele veld enerzijds en het beleidsniveau anderzijds te dichten werd op initiatief van de Europese Culturele Stichting (Amsterdam) en ECUMEST Association (Boekarest) het *Policies for Culture* programma opgezet. *Policies for Culture* is een open platform voor alle betrokkenen bij het kunst- en cultuurbeleid, van kunstenaars en kunstmanagers tot beleidsmakers en politici. In gezamenlijk overleg discussiëren deze *stakeholders* over knelpunten, ontwikkelingen, en gewenste *re-styling* van het beleid. In *The arts, politics and change* beschrijven experts en kunstmanagers op theoretisch en praktisch niveau – in de vorm van *case studies* – de resultaten van het programma rond de kernthema's centralisatie en decentralisatie, wetgeving en overheidsfinanciering. De bijdragen zijn van de hand van Ela Agotić, Tsveta Andreeva, Odile Chenal, Vesna Čopić, Milena Deleva, Philipp Dietachmair, Sanjin Dragojević, Christopher Gordon, Vjeran Katunarić, Marius Lazurca, François Matarasso, Delia Mucică, Oana Radu, Cas Smithuijsen, Corina Şuteu,

Lidia Varbanova, Yuriy Vulkovsky, Hanneloes Weeda en Andrea Zlatar.

The arts, politics and change is op initiatief van de Europese Culturele Stichting en ECUMEST Association verschenen en werd samengesteld door Hanneloes Weeda, Corina Şuteu en Cas Smithuijsen. De redactie was in handen van Hanneloes Weeda. Eindredactie en productie werden verzorgd door Ineke van Hamersveld.

Het boek is gelanceerd op de bijeenkomst *Steps into the future* die op 4 en 5 november in Boekarest plaatsvond, in aanwezigheid van beleidsmakers en vertegenwoordigers van verschillende *Policies for Culture*-projecten in Zuidoost-Europa. In Nederland is het boek gepresenteerd tijdens het congres *The heart of the matter: what future for the Balkans and the EU?*, dat door de Europese Culturele Stichting en HIVOS op 1 december in het Vredespaleis in Den Haag werd georganiseerd.

Arts management in turbulent times: adaptable quality management: navigating the arts through the winds of change

De overgang van een geleide naar een markgerichte economie in landen van Midden-, Oost- en Zuidoost-Europa heeft grote gevolgen (gehad) voor de kunstensector. Om een cultureel sterk klimaat te creëren en te continueren – tegen een turbulente achtergrond van politieke instabiliteit, oorlog, interculturele conflicten, inflatie, gebrek aan menskracht en kennis van management(technieken), corruptie en andere vormen van criminaliteit – is onder meer een organisatorische transformatie van de kunstensector nodig. Kunstmanagers spelen daarin een cruciale rol. Om die kunstmanagers te ondersteunen, presenteren Milena Dragičević Šešić en Sanjin Dragojević in *Arts management in turbulent time* een methodologisch kader, *adaptable quality manage-*

ment, met behulp waarvan kunstmanagers van zowel publieke als onafhankelijke instellingen zich staande kunnen houden. De kern van de transformatie op instellingsniveau behelst een stapsgewijze organisatorische verandering gezien als een proces, deskundigheidsbevordering en strategisch management. Het model van Dragičević Šešić en Dragojević loodst kunstmanagers stap voor stap door het hele traject van projectplan tot evaluatie en is aan te passen al naar gelang de aard van de problemen. Het is daarom ook toepasbaar in West-Europa, met zijn gemarginaliseerde wijken en verarmde kunstinstellingen. Het initiatief voor publicatie van dit boek is genomen door de Europese Culturele Stichting. De tekst is uit het Servisch en Kroatisch vertaald door Vladimir Ivir. De Engelse versie is geredigeerd door Esther Banev en Francis Garcia en tekstueel geredigeerd door Cathy Brickwood en Ineke van Hamersveld, die ook tekende voor de productie.

De boekpresentatie vond plaats op 2 december, in de Voordrachtzaal van de Boekmanstichting, in aanwezigheid van beide auteurs. Zij ontvingen het eerste exemplaar uit handen van dr. Asef Bayat, academisch directeur van het Institute for the Study of Islam in the Modern world (ISIM) en houder van de ISIM-leerstoel aan de Universiteit van Leiden. Aansluitend belichtten de auteurs de achtergrond van hun boek en gingen zij in op vragen van toehoorders uit de zaal, onder wie studenten kunstmanagement van de Erasmus Universiteit, de Universiteit Maastricht en de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht. Aan de discussie nam ook deel Pieter van Lier, musicus en projectleider van Musicians without Borders. Hij toonde een praktijkvoorbeeld bij het boek: een film over de oprichting van een popcentrum in het letterlijk door etnische conflicten verscheurde stadje Mitrovica (Kosovo). Discussieleider was Lidia Varbanova, consultant en docent culturele economie, cultuurbeleid en management in Canada.

Bijlagen

Samenstelling stichtingsbestuur en andere gremia

Op 31 december 2005 was het bestuur als volgt samengesteld:

Dagelijks bestuur

Mr. Th. R. Bremer, voorzitter
F. van Koetsveld, secretaris-penningmeester (voordracht Nederlandse Museum Vereniging)

Algemeen bestuur

Drs. J. van Bergen (voordracht Interprovinciaal Overleg)
Drs. A. Brok (voordracht Vereniging Nederlandse Gemeenten)
Prof. dr. G. Dorleijn (voordracht Vereniging Samenwerkende Nederlandse Universiteiten)
Mevr. mr. G. Heevel (voordracht FNV-KIEM)
B. Holvast (voordracht Federatie van Kunstenaarsverenigingen)
Mevr. C. Schuilenburg (voordracht Vereniging Nederlandse Toneelgezelschappen en -Producenten/Contactorgaan Nederlandse Orkesten)
Prof. dr. V. Stissi (voordracht Nationaal Contact Monumenten)

Curatorium Boekmanleerstoel aan de Universiteit van Amsterdam

Mr. Th. R. Bremer, voorzitter
Prof. dr. J. Goudsblom, (voordracht van het College van Bestuur)
Prof. dr. B. Kempers, (voordracht van de Faculteit Geesteswetenschappen)
Prof. dr. N. Wilterdink, (voordracht van de Faculteit Maatschappij- en Gedragwetenschappen)

Personeel

Nadat Joke Hermsen zich per december 2004 voor onbepaalde tijd ziek had gemeld werden haar hoofdredactionele taken overgenomen door Anita Twaalfhoven. De hoofdredacteur ad interim wist zich in zakelijk opzicht bijgestaan door Marielle Hendriks, ook verantwoordelijk voor de pr rondom het tijdschrift *Boekman*. Tot het einde van het jaar fungeerde Ingrid Janssen nog als hoofd projecten. Door de door OCW opgelegde bezuinigingen kon haar contract niet verlengd worden. Lopende projecten zijn voornamelijk bij de directeur ondergebracht. Hij houdt ook toezicht op de (beperkte) toestroom van nieuwe projecten.

Eveneens vanwege de bezuiniging werd het freelance contract met Diane Dodd gehalveerd. Zij heeft haar werkzaamheden aan Recap (Resources for Cultural Policy) en de databank Cultural Policy Research Online (Cpro) gestaakt. Wel bleef ze ook na 31 december werken aan de databank ConnectCP, een databank met wereldwijd gegevens over onderzoekers op het terrein van cultuurbeleid, die de Boekmanstichting samen met de IFACCA (International Federation of Arts Councils and Culture Agencies) in Sydney ontwikkelt en bijhoudt.

Hans Abbing kreeg als hoogleraar op de Boekmanleerstoel Kunstsociologie per 1 september een arbeidscontract voor bepaalde tijd, lopende tot 31 augustus 2008. Hij zal hoofdzakelijk werkzaam zijn bij de Universiteit van Amsterdam.

De bezetting van personeel in dienstverband – in totaal een formatieomvang van 12,7 fte – was per 31 december 2005 als volgt:

Directeur: dr. C. Smithuijsen (*100 procent*).

Medewerkers publicaties en projecten: mevrouw dr. T. Gubbels (*40 procent*), mevrouw I. van Hamersveld (*80 procent*), mevrouw drs. M. Hendriks (*80 procent*), mevrouw dr. J. Hermsen (*60 procent*), mevrouw drs. I. Janssen (*75 procent*), drs. A. Nuchelmans (*85 procent*), mevrouw drs. A. Twaalfhoven (*70 procent*).

Bibliothecarissen: mevrouw S. Leefsma, hoofd bibliotheek (*80 procent*), mevrouw Jacqueline Dekker-Retel (*80 procent*), mevrouw M. Nooijen (*80 procent*), drs. J. van der Leden (*80 procent*), mevrouw M. Lindhout (*80 procent*).

Systeembeheer: G. de Bruin (*80 procent*).

Secretariaatsmedewerkers: mevrouw M. van Splunter, hoofd secretariaat (*100 procent*), mevrouw M. Barnier-Spee (*40 procent*), mevrouw E. Andrea (*60 procent*).

Financiën

De boekhouding was in handen van Frank Petiet. Op advies van ict-consultancybureau Vellekoop & Meesters werd recentelijk een boekhoudprogramma aangeschaft waarmee de medewerkers die een budget beheren zelf hun uitgaven en inkomsten kunnen bijhouden. Bij alle vereenvoudiging van het financiële beheer werden nieuwe offertes gevraagd bij accountants. Het bestuur besloot op grond daarvan over te schakelen op het Haarlemse accountantsbureau IPA-ACON. Dit bureau zal zijn werkzaamheden aanvangen met de controle van het boekjaar 2005. Het jaar 2005 werd afgesloten met een exploitatiesaldo van 0 euro. De in dat jaar toegekende subsidie van het ministerie van OCW bedroeg 967.106 euro.

Bijdragen van derden

Voor de productie van het boek *Theater moet schuren* verleende de stichting Theaterfestival de stichting Boekmanstudies een subsidie van 10.000 euro. Voor het boek *The arts, politics and change* ontving stichting Boekmanstudies van de Europese Culturele Stichting een bedrag van 13.000 euro. Voor de literatuurstudie *A cultural component in EU foreign policy* ontving de Boekmanstichting een vergoeding van 17.000 euro van de Europese Culturele Stichting. Voor het organiseren van de compendiumbijeenkomst ontving de Boekmanstichting 24.000 euro van het ministerie van OCW.

Het bestuur van de Boekmanstichting brengt een separate financiële jaarrekening uit. Ook verschijnt er een jaarrekening van de aan de Boekmanstichting gelieerde Stichting Boekmanstudies.

Publicaties en activiteiten medewerkers

Truus Gubbels

PUBLICATIES

‘Galleries: meer maatschappelijk draagvlak voor beeldende kunst: de galerie als spin in het web’ (met I. Janssen). In: *Handboek Cultuurbeleid*, Wijn, C.H. (et al., red.). Den Haag: Elsevier, 2005, II.4-4-1-15.

‘Je koopt een beeldje voor thuis en dan ga je verder’ (met I. Janssen). In: *Boekman*, jrg. 17, nr. 62, 79-84.

‘Kunst of geen kunst? de plaats van fotografie in de beeldende kunsten’. In: *Boekman*, jrg. 17, nr. 63, 6-10.

‘De etalage van de fotografie; galeriehouders over talentvolle fotografen, luie kunstenaars en slapende museummedewerkers’. In: *Boekman*, jrg. 17, nr. 63, 57-62.

‘Unieke kunst, made in China’. Boekbespreking van Pieter van Os (red.), Kunst en kapsones. In: *Boekman*, jrg. 17, nr. 65, 116-117.

ACTIVITEITEN

Lid van de selectiecommissie KunstRai Amsterdam 2005 (vergaderingen op 11 mei, 15 november, 20 december).

Lid van de adviescommissie Stichting Cultuurfonds Bank Nederlandse Gemeenten Den Haag (vergaderingen 2 maart, 8 juni, 15 september).

Ineke van Hamersveld

PUBLICATIES

Theater moet schuren: essays over de maatschappelijke opdracht van het theater, Eggermont, P., I. van Hamersveld, P. Kuypers, C. Smit-huijsen, M. van Steen en K. Vuyk (samenst. en red.). Amsterdam: Boekmanstudies, 2005.

‘Op het podium van de nieuwe tijd’. In: *Theater moet schuren: essays over de maatschappelijke opdracht van het theater*, Eggermont, P., I. van Hamersveld, P. Kuypers, C. Smit-huijsen, M. van Steen en K. Vuyk (samenst. en red.). Amsterdam: Boekmanstudies, 2005.

The arts, politics and change: participative cultural policy-making in South East Europe, H. Weeda, C. Șuteu and C. Smithuijsen (eds.); S. Anisomova and E. Banev (English eds.); I. van Hamersveld (final ed.). Amsterdam: Boekmanstudies [etc.], 2005.

‘Bibliography’. In: *The arts, politics and change: participative cultural*

policy-making in South East Europe, H. Weeda, C. Șuteu and C. Smit-huijsen (eds.); S. Anisomova and E. Banev (English eds.); I. van Hamersveld (final ed.). Amsterdam: Boekmanstudies [etc.], 2005.

Arts management in turbulent times: Adaptable Quality Management: navigating the arts through the winds of change/ M. Dragičević Šešić and S. Dragojević; I. van Hamersveld and C. Brickwood (eds.). Amsterdam: Boekmanstudies [etc.], 2005.

ACTIVITEITEN

Lezing over de beroepspositie van beeldend kunstenaressen en hun plaats in het emancipatiebeleid voor donateurs van Stichting Josine de Bruyn Kops, in Museum Beelden aan Zee.

2 december: welkomstwoord tijdens de boekpresentatie van *Arts management in turbulent times: Adaptable Quality Management: navigating the arts through the winds of change* van M. Dragičević Šešić and S. Dragojević, in de Voor-drachtzaal van de Boekmanstichting.

Ingrid Janssen

PUBLICATIES

‘Galleries: meer maatschappelijk draagvlak voor beeldende kunst: de galerie als spin in het web’ (met I. Janssen). In: *Handboek Cultuurbeleid*, Wijn, C.H. (et al., red.). Den Haag: Elsevier, 2005, II.4-4-1-15.

‘Je koopt een beeldje voor thuis en dan ga je verder’ (met T. Gubbels). In: *Boekman*, jrg. 17, nr. 62, 79-84.

ACTIVITEITEN

18 mei: lezing op grond van de publicatie *A portrait of the artist in 2015: artistic careers and higher arts education in Europe*, I. Janssen (comp.). Amsterdam: Boekmanstichting [etc.], 2004. Studiedag in Arnhem over onderwijsvernieuwing voor docenten en staf van de Faculteit Beeldende Kunst en Vormgeving, Hogeschool ArtEZ.

31 oktober: lezing over museumfinanciering in Nederland en in de Verenigde Staten, op grond van de publicatie *Bedrijvige musea: private betrokkenheid in de praktijk*, Gubbels, T. en I. Janssen (red.). Amsterdam: Boekmanstichting [etc.], 2003. Bijeenkomst van de Nederlandse Museumvereniging, Sectie PR en Marketing, in het Mauritshuis te Den Haag.

André Nuchelmans

PUBLICATIES

‘Alles heeft zijn prijs: overzicht van kunstprijzen in Nederland’. In: *Boekman*, jrg. 17, nr. 62, 123-127.

‘Een felomstreden erfenis: het Wertheimer-legaat als splijtzwam’. In: *Boekman*, jrg. 17, nr. 63, 68-76.

‘Strijd in de morele arena: verslag van debattenreeks Kunst als morele vrijplaats’ (met M. van Mechelen). In: *Boekman*, jrg. 17, nr. 64, 100-101.

‘Zedeloze ritmes en zingende duivels’. Boekbespreking van Peter Blecha, *Taboo Tunes: a history of banned bands and censored songs*. In: *Boekman*, jrg. 17, nr. 64, 116-118.

ACTIVITEITEN

15 april: Interview met Elly Geelkerken (studente Hogeschool Amsterdam) over de functie van kleine poppodia en het beleid inzake poppodia voor haar scriptie (E. Geelkerken (2005) *Pompen of verzuipen: een scriptie over de overlevingskansen van C-podia*).

Lid van de begeleidingscommissie (met Luc Begas (Popnl, BraM, Brabant Pop), Lydia Jongmans (Vereniging van Nederlandse Gemeenten), Remko van Bork (& Concept) en Siebe Weide (Vereniging van Nederlandse Poppodia en -Festivals) van E. Lagendijk en R. Zoutman (2006) *Pop met beleid: handreiking voor gemeenten*. [S.l.]: Popnl.

17 november: inleiding verzorgd voor studenten van de Hogeschool Amsterdam, afdeling CMV, over het popmuziekbeleid in Nederland.

Cas Smithuijsen

PUBLICATIES

The arts, politics and change: participative cultural policy-making in South East Europe, Weeda, H., C. Şuteu and C. Smithuijsen (eds.); S. Anisomova and E. Banev (English eds.); I. van Hamersveld (final ed.). Amsterdam: *Boekmanstudies* [etc.], 2005.

‘Converging cultural policies: the pragmatic approach of the arts all over Europe’. In: *The arts, politics and change: participative cultural policy-making in South East Europe*, Weeda, H., C. Şuteu and C. Smithuijsen (eds.), Amsterdam: *Boekmanstudies*, 2005, 261-273.

eCulture: the European Perspective. Cultural Policy, Creative Industries, Information Lag, Dragojević, S., D. Dodd, B. Cvjetičanin and C. Smithuijsen (eds.). Zagreb: Culturelink/CIRCLE, 2005.

Conclusions and recommendations’. In: *eCulture: the European Perspective. Cultural Policy, Creative Industries, Information Lag*, Dragojević, S. (et al., eds.). Zagreb: Culturelink/CIRCLE, 2005, 161-169.

‘Youth culture and cultural policy in the Netherlands’. In: *Whose Culture is it? Trans-generational approaches to Culture*. Praag: CIRCLE, 106-109.

Theater moet schuren: essays over de maatschappelijke opdracht van het theater, Eggermont, P., I. van Hamersveld, P. Kuypers, C. Smithuijsen, M. van Steen en K. Vuyk (samenst. en red.). Amsterdam: *Boekmanstudies*, 2005.

‘Een schilderij uit de loterij’. In: *Boekman*, jrg. 17, nr. 62, 92-98.

‘Een collectie op straat. Amsterdam op 120.000 digitale foto’s’. In: *Boekman*, jrg. 17, nr. 63, 104-105.

‘Tijd voor een radicale cultuurpolitiek? Over de wankelende positie van kunst op de agenda van het openbaar bestuur’. In: *Cultuurpolitiek. WBS jaarboek 2005*, Becker, F. en W. van Hennekeler (red.). Amsterdam: Mets & Schilt; Wiardi Beckmanstichting, 2005.

‘The Dutch model: a critical analysis from a supporter’. Bijdrage

geschreven ten behoeve van het MATRA-project *From Amsterdam to Zilina*, verschenen op de website van de Boekmanstichting (zie: www.boekman.nl/download/documenten).

ACTIVITEITEN

18 januari: nam in Den Haag deel aan een debat over de UNESCO-Conventie Culturele Diversiteit, georganiseerd door de nationale UNESCO Commissie.

7 maart: nam deel aan een gesprek over de cultuurnotasystematiek in sociëteit De Witte in Den Haag, op uitnodiging van de Raad voor Cultuur.

17 mei: had op verzoek van de stichting *For Art's Sake* een gesprek over het Nederlandse en internationale cultuurbeleid met Stanislava Stancheva uit Sofia.

28 mei-4 juni: Maakte een studiereis langs de Pools-Duitse grens, georganiseerd door het Duitsland Instituut van de Universiteit van Amsterdam in samenwerking met Uitgeverij Bas Lubberhuizen.

9 juni: maakte deel uit van het MATRA-project *From Amsterdam to Zilina*, gecoördineerd door de Europese Culturele Stichting. De startvergadering werd op 9 juni gehouden in de Voordrachtzaal van de Boekmanstichting.

1-2 juli: organiseerde op verzoek van het ministerie van OCW de vierde jaarlijkse auteursbijeenkomst van het *Compendium of Cultural Policies and Trends in Europe* in Amsterdam.

18 augustus: gaf een lezing over de concertetiquette voorafgaande aan een concert in de Voordrachtzaal van de Boekmanstichting in het kader van het Grachtenfestival 2005.

15 september: gaf een spreekbeurt over de relatie muziekvakonderwijs–beroepspraktijk tijdens de *KC-All-Members-Day* van het Koninklijk Conservatorium in Den Haag.

29 september: was desgevraagd aanwezig bij een door adviesbureau Collegamento georganiseerde expertmeeting ter evaluatie van de kunstenplansystematiek van de gemeente Amsterdam.

6 oktober: hield een spreekbeurt over het internationale kunstbeleid en het wereldcultuurstelsel tijdens de studiedag *Jeugd en jongerentheater*, georganiseerd door het Theater Instituut Nederland.

12 oktober: gaf een college aan de Universiteit Utrecht in het kader van de collegereeks *Taal en Macht*.

25–27 november: woonde de internationale wetenschappelijke conferentie *Human Being, Culture and Society in the Context of Globalization* bij in Moskou en hield daar een voordracht getiteld *Global cultural industries versus local art support: in search of a peaceful coexistence*. (Publicatie door het Russische Instituut voor Cultuurstudies in 2006.)

15 december: gaf een introductie op het Nederlandse kunst- en cultuurbeleid voor een groep studenten van de Universiteit van Barcelona.

21 december: zat een studiebijeenkomst voor belegd door het Directie Overleg Dansgezelschappen (DOD), in samenwerking met de Universiteit van Amsterdam en de Boekmanstichting. Tijdens de bijeenkomst werd een opzet gemaakt voor dataverzameling in de danssector ten behoeve van een in 2006 te publiceren strategisch document.

In de loop van het jaar meldde zich Olaf Post, die vanuit Columbia University New York een PhD-onderzoek doet naar de specifieke klankkwaliteit van het Amsterdamse Concertgebouw. Die kwaliteit zou herkenbaar zijn bij de uitvoering van de vocale en orkestwerken van de Oostenrijkse componist Gustav Mahler (1860-1911). De hypothese is dat ze nergens zo volmaakt klinken als in Amsterdam. Ten behoeve van het project regelt Cas Smithuijsen, naast zijn gewone meeleswerk, de Amsterdamse contacten die voor het promotie-onderzoek noodzakelijk zijn.

Op verzoek van Erik Gerritsen (Concertgebouw Amsterdam en *Kunst van het Vooruitzien*) en Mirjam Bentz van den Bergh (Amsterdam Uitburo) ondernam de Boekmanstichting een literatuur- en archiefonderzoek naar het ontstaan en ontwikkelen van de kunstlobby in Amsterdam en Nederland. Ten behoeve hiervan werd een stage geregeld met

Philomeen Lelieveldt van de Universiteit Utrecht. Tegen het einde van het jaar namen de studentes Vian Kooiker en Norine Terpstra hun intrek bij de Boekmanstichting en ze worden in hun stage begeleid door Cas Smithuijsen.

Was actief als lid van de Raad van Adviseurs van de Vereniging Rembrandt.

Was tot november vice-voorzitter van de Werkgeversvereniging Kunst en Cultuur en in die functie opgevolgd door Patrick van Mil (Nederlands Architectuur Instituut).

Anita Twaalfhoven

PUBLICATIES

‘Redactioneel: Kunst en Geld’. In: *Boekman*, jrg. 17, nr. 62, 4-5.

‘Over de grenzen van de cultuur: Europese alternatieven voor Nederlands subsidiebeleid’. In: *Boekman*, jrg. 17, nr. 62, 31-36.

‘Redactioneel: Fotografie’. In: *Boekman*, jrg. 17, nr. 63, 2-3.

‘Kunst of geen kunst? De plaats van fotografie in de beeldende kunsten’. In: *Boekman*, jrg. 17, nr. 63, 6-10.

‘Hoe vreemd, en toch herkenbaar: drie jonge fotografen over hun werk en drijfveren’. In: *Boekman*, jrg. 17, nr. 63, 24-31.

‘Onder Professoren: een lege leerstoel’. In: *Boekman*, jrg. 17, nr. 63, 100-103.

‘Redactioneel: Kunst en Engagement’. In: *Boekman*, jrg. 17, nr. 64, 2-3.

‘Onder Professoren: de leerstoel Kunst en maatschappij’. In: *Boekman*, jrg. 17, nr. 64, 62-64.

‘Redactioneel: Hoge en lage cultuur’. In: *Boekman*, jrg. 17, nr. 65, 2-3.

‘Onder Professoren: de leerstoel Media en populaire cultuur’. In: *Boekman*, jrg. 17, nr. 65, 63-66.

‘Culturele omnivoor? serie van vijf portretten’. In: *Boekman*, jrg. 17, nr. 65.

Extracts from the Annual Report 2005

FOREWORD

The Importance of the Knowledge Stratosphere

An annual report invariably offers its reader an overview of the people working at the institution concerned, who the chairperson or the director is, how much funding it received, etcetera. The key personnel and all the various committees are printed in bold type, and colourful graphs boast of promising sales figures.

While the stability of an organisation owes a great deal to its core of permanent staff, this core would not thrive without its 'stratosphere' of passing contributors. This certainly holds true for the Boekman Foundation.

This Annual Report features 189 names printed in bold type. What they all have in common is that, at some point in the past year, they were external contributors to the Boekman Foundation, making use of the platform the Foundation offers in some shape or form. In many cases this involved publications, sometimes in conjunction with debates or expert meetings.

The 189 do not even include the large number of people we cooperated with in maintaining and expanding the Dutch and international knowledge network, and in solving problems relating to the organisation, financial issues or logistic problems. Every week visitors come to the Boekman Foundation to hand in publications or dissertations, to tell us about books or articles by other authors, to send us information about conferences, or to give us useful advice in all kinds of fields. And – perhaps most important of all – they come to read, interpret and process all the cultural policy literature we have on offer. And then go on to report back on it by writing a book review or simply telling us what they think of a book. In printing these names we would like to reinforce how valuable we think this intellectual stratosphere really is.

Knowledge transfer is often referred to in abstract terms. Anyone involved in knowledge transfer on a daily basis will tell you that knowledge can only flow along regulated channels if the group of people interested in it can access it in an easy and clear way, and then add their input effectively. They have to know what the others are up to, at the right time. A human chain of knowledge attached to a central institution where all the bits and pieces of knowledge come together. The chain continues

to grow, and it is our task to close it because all these passers-by know where to find us.

Cas Smithuijsen
Director

ACTIVITIES

EU Foreign Cultural Policy

The European Cultural Foundation asked the Boekman Foundation to take part in a project that seeks to examine the possibility of establishing a cultural component in the European Union's foreign policy. Europe may be undergoing a process of political and economic integration, but at the same time the world outside the EU is characterised by shifting power relations between the continents. As a result the EU is increasingly in need of some sort of recognition of the role of the European community within the world as a whole. Part of this recognition relates to cultural identity. Shaping an international-European cultural identity remains a difficult challenge when you consider that the key element of European cultural policy has always been subsidiarity: each nation-state has the right to stimulate its own culture as it wishes and is not required to accept any form of external influence. In addition, the European Member States each practice their own foreign policy and assign their own priority countries outside Europe. The key question was therefore the extent to which the EU could add a common element to all of this.

The Boekman Foundation contacted Dr. Gerd Junne, professor of International Relations at the Politics Department at the University of Amsterdam. Along with Arabist Melle Lyklema he came up with the political framework for the research project. Dianne Dodd was given the task of carrying out a literature study: she produced portraits of each country and an inventory of common EU regulations in the cultural field. The European Cultural Foundation put forward Dr. Kathinka Dittrich as a third author of the study. She had already published a study together with Ernst Schürmamm entitled *Braucht Europa ein Kulturaussenpolitik?*

We had regular contact with the European Cultural Foundation. A committee was also set up to advise the study, featuring Gerd June (see above), who was assisted by Pim den Boer and Richard van der Wurff of the University of Amsterdam. Other committee members included Inez Boogaarts and Saskia Welschen from the Ministry of Education, Culture and Science and Henk Voskamp from the Ministry of Foreign Affairs. His place was later taken by Johan Coert. Alfred Pijpers from the Clingendael Institute also followed the development of the project from a distance. A document containing the

literature study and political analysis is due for publication in the spring of 2006.

Cultural Policy in Europe: a database of facts and figures

For some ten years now the Boekman Foundation has been providing information for a database called *A Compendium of Cultural Policies and Trends in Europe*. In the past few years this was done in conjunction with the Ministry of Education, Culture and Science. The database was established under the aegis of the Council of Europe in Strasbourg and the project is run by Ericarts, a European research office based in Bonn. In 2005 the annual meeting took place at the Boekman Foundation in Amsterdam, with the support of the Ministry of Education, Culture and Science. Some fifty participants came together on 1st and 2nd July for a meeting that was opened by Judith van Kranendonk, Director-General of Culture and Media at the Ministry. Following a number of speeches, various technical and content-related problems were discussed around the aim of comparing various aspects of the 32 country profiles contained in the database. Some of the themes dealt with in detail were data about laws and regulations in the various countries, introduced by Vesna Čopić (Slovenia), measuring flows of money, introduced by Otto Hofecker (Austria) and the possibility/impossibility of developing indicators to measure cultural diversity, introduced by John Foote (Canada) and Nina Obuljen (Croatia). A delegation from the Council of Europe led by Gabrielle Battaini, Director-General of the Council's DG IV (which includes culture in its remit) were also present and took part in the discussions.

The first meeting was closed with a presentation by Dianne Dodd, Kathinka Dittrich and Melle Lyklema, all of whom were involved in the research into the possibility/impossibility of including a cultural dimension in the European Union's foreign policy (see above).

The second meeting concluded with a visit to the new Muziekgebouw aan 't IJ in Amsterdam. Director Jan Wolff gave us a guided tour of this new concert hall and three young musicians from the Amsterdam Conservatory played compositions by Kachaturian and Milhaud for clarinet, violin and piano. The evening was rounded off with a dinner on the waterfront. Our international guests were very pleased with both the discussions and cultural programme. We are very grateful to Daphne van der Aa

and Vladimir Bina from the Ministry of Education, Culture and Science for their help in making this event possible.

LIBRARY AND DOCUMENTATION

Building Plans and Moving

Plans for moving within the building, with more storage and better facilities have been on the cards since 2000, and in 2006 the library will finally move to the first floor. Last autumn we received the necessary funding from the Ministry of Education, Culture and Science. Just in time, as the figures below indicate: all the cupboards on the second floor are full and overflowing desks and a laden reading table speak volumes. In 2005 we began to draw up a plan for all the changes the building will need to undergo.

Collection and Acquisitions

The library move did not come a moment too soon. By the end of 2005 there was less than 2 metres of shelf space left for new books. Last year the collection grew by 12 metres to 312 metres. The old card catalogue for the 1963-1983 collection was digitalised in 2005. As a result at the end of 2005 some 61,883 titles in 22,935 volumes were available via our online catalogue.

The explosive growth of electronically compiled documents that we witnessed in previous years seems to have stabilised. We collected 973 last year, 63 more than the previous year. By the end of 2005 we had a total of 7,729 PDF, tif or Word documents – some 827 megabytes.

Monthly Acquisitions and Recap

We publish new titles on the Boekman Foundation website on a monthly basis. In addition in December 2005 we published the final edition of the digital acquisitions on the website of Recap, Resources for Cultural Policy in Europe (www.recap-network.org). This portal was set up by the Boekman Foundation in 1999, but due to funding cuts it can no longer be maintained as of 1 January 2006. At present there is no prospect of an alternative being found.

Visitors

The number of visitors to the Boekman Foundation has been growing since 2002. In 2002 there were 2,102, and in 2005 we welcomed 2,706 teachers, researchers, artists,

managers, policy makers, administrators and students. The BAMA structure [harmonisation of bachelors and masters degrees in Europe, ed.] established in 2002 does not appear to be having a negative impact on the number of visitors in the long term. And the visitors that do come are spending more time at the Boekman Foundation. The fact that we offer made-to-measure literature, online facilities and copying facilities, along with the presence of well-informed and helpful library staff have been instrumental in encouraging this trend. The number of items borrowed this year was 8,072, a slight increase on 2004 when 7,311 titles were borrowed.

'Chronicle' and Conference Diary

Jack van der Leden is content manager of two informative sections of the Boekman Foundation website – the 'Chronicle' and the Conference Diary. The Chronicle collects important news items about arts and cultural policy in the Netherlands and has been running since 1999. It is updated on a weekly basis. The Conference Diary provides an overview of international and national conferences, symposia, debates and lectures in the field of arts policy and cultural policy, and is also updated weekly. It also provides links to the websites of the organisations running each event.

International Cooperation

Since the end of 2005 the library has been involved in the 'LabforCulture' pilot project, which will run from 2004 to 2008. 'Het Lab' is a laboratory where information and knowledge are shared. It was set up by the European Cultural Foundation. For more information see www.labforculture.org.

ConnectCP is an initiative of the Boekman Foundation and IFACCA (International Federation of Arts Councils and Culture Agencies). It is an international online database with information about work and research carried out by experts in cultural policy (www.connectcp.org). ConnectCP aims to channel and expand the flow of information relating to knowledge and skills as well as ideas about worldwide developments in cultural policy. Because it improves the accessibility to and interaction with experts it should improve the quality of debate about cultural policy. In bringing together experts in the field, ConnectCP hopes to develop a number of other spin-offs and applications.

As it stands in December 2005 more than 100 experts

are profiled on the public section of the database. ConnectCP aims to extend this to approximately 400 profiles from all the regions included in the project by the end of 2006. In the development stage the database was tested and adapted with the help of an international team of specialists, including the partners, as well as: Lluís Bonet (Spain), Jo Caust (Australia), Sanjin Dragojević (Croatia), Máté Kovács (Mozambique), Saskia Leefsma (the Netherlands), Christopher Madden (Australia), Colin Mercer (UK), Greg Richards (Spain), Irene Schwartz (Austria), Lidia Varbanova (Canada), Michael Volkerling (New Zealand) and Margaret Wyszomirski (US).

PUBLICATIONS

Boekman Periodical
Four issues of *Boekman* were published in 2005 on the following themes: Arts & Money (62), Photography (63), Socially Committed Art (64) and Highbrow and Low-brow Culture (65). Roundtable discussions on the themes, presentations held to launch an edition and press attention all helped put *Boekman* on the map. The Highbrow and Lowbrow Culture edition in particular featured prominently in the national daily newspapers. Sales of individual issues of *Boekman* have continued to rise and there has been a 10% increase in subscriptions. The choice of a broad theme per issue appears to be successful, offering a platform for opinion, discussion and controversial topics. The Boekman Foundation website offers an English translation of the Editorial.

BOOKS

The Arts, Politics and Change: Participative Cultural Policy-making in South East Europe
At the end of the last century arts organisations in South East Europe were operating under difficult circumstances and often in a political vacuum. The European Cultural Foundation (Amsterdam) and the ECUMEST Association (Bucharest) launched a programme called *Policies for Culture* to attempt to bridge the gap between the cultural sector and policy in the region. *Policies for Culture* is an open platform for everyone involved in arts and cultural policy, from artists and arts managers to policy makers and politicians. It gives these stakeholders the opportunity to come together to discuss barriers,

developments and their demands in terms of new policy. In *The Arts, Politics and Change* experts and arts managers describe the results of the programme on a theoretical and practical level, looking at the key themes of centralisation and decentralisation, law and government funding. The book was launched during a meeting entitled *Steps into the Future* held on 4th and 5th of November in Bucharest. It was attended by policy makers and representatives of various *Policies for Culture* projects in South-East Europe. In the Netherlands the book was launched at a congress entitled *The Heart of the Matter: what Future for the Balkans and the EU?* organised by the European Cultural Foundation and HIVOS on 1 December in the Peace Palace in The Hague.

Arts Management in Turbulent Times: Adaptable Quality Management: Navigating the Arts through the Winds of Change.
The transition from a planned economy to a market-driven economy in countries in Central, East and South-East Europe had and still has far-reaching consequences for the arts sector. If a strong cultural climate is to be created and supported – against a turbulent background of political instability, war, intercultural conflict, inflation, lack of manpower and knowledge of management / management skills, corruption and other forms of criminality – an organisational transformation of the whole arts sector will be a minimum requirement. Arts managers have a crucial role to play in this. To support these arts managers, Milena Dragičević Šešić and Sanjin Dragojević laid out in *Arts Management in Turbulent Times* a methodological framework, based on *adaptable quality management*, that would aid arts managers in carrying on their work, be it in the public or independent sector. This transformational process at organisation level is based on a step-by-step process of organisational change, as well as skills acquisition and strategic management. The Dragičević Šešić and Sanjin Dragojević model leads arts managers through this whole process from project plan to evaluation, and can be adapted to suit different kinds of problems. This also makes it applicable to the Western European context, which is often characterised by marginalised communities and impoverished arts organisations. The book was launched on 2nd of December at the Boekman Foundation, in the presence of both authors.

APPENDICES

The Boekman Foundation Board
On 31 December 2005 the Board of the Boekman Foundation comprised the following members:

Executive Board
Th. R. Bremer, *chair*
F. van Koetsveld, *treasurer, representing the Dutch Museum Society*

Board
J. van Bergen, *representing the Interprovincial Consultation on Welfare*
A. Brok, *representing the Association of Dutch Municipalities*
G. Dorleijn, *representing the Association of Collaborating Dutch Universities*
Ms G. Heevel, *representing the Arts Union, Netherlands Federation of Trade Unions*
B. Holvast, *representing the Federation of Artists Associations*
V. Stissi, *representing the National Coordinating Committee for the Protection of Monuments and Historic Buildings*
Ms C. Schuilenburg, *representing the Association of Dutch Theatre Companies and Producers/the Contact group for Dutch Orchestras*

Staff
Until the end of the year Ingrid Janssen worked as head of projects. Budget cuts by the Ministry of Education, Culture and Science meant we were unable to renew her contract. Another result of these cuts was the decision to halve Dianne Dodd's freelance contract. She no longer works on Resources for Cultural Policy in Europe (Recap) or the Cultural Policy Research Online (Cpro) project. She has continued to work on the ConnectCP database (an international database of researchers in the cultural policy field), which was developed and is maintained by the Boekman Foundation in conjunction with IFACCA (International Federation of Arts Councils and Culture Agencies) in Sydney.
Hans Abbing was taken into the employ of the Boekman Foundation as professor in the Boekman Chair in the sociology of the arts from 1 September 2005 to 31 August 2008. Most of his time will be spent working at the University of Amsterdam.

On 31 December 2005 the number of staff totalled 12.7 full-time equivalent positions. They are as follows:

Director: C. Smithuijsen (100 per cent)
Publications and projects staff: Ms T. Gubbels (40 per cent), Ms I. van Hamersveld (80 per cent), Ms M. Hendriks (80 per cent), Ms J. Hermsen (60 per cent), Ms. I. Janssen (75 per cent), A. Nuchelmans (85 per cent), Ms A. Twaalfhoven (70 per cent)
Librarians: Ms J. Dekker-Retel (80 per cent), Ms S. Leefsma, head library (80 per cent), J. van der Leden (80 per cent), Ms M. Lindhout (80 per cent), Ms M. Nooijen (80 per cent)
System operator: G. de Bruin (80 per cent)
Secretarial staff: Ms E. Andrea (60 per cent), Ms M. Barnier-Spee (40 per cent), Ms M. van Splunter, head secretariat (100 per cent)

Financial status
2005 closed with a balance of €0. In the same year the Foundation received €967,106 in funding from the Ministry of Education, Culture and Science.

Other contributions
The Theatre Festival Foundation awarded the Boekman-studies foundation a sum of €10,000 to produce the book *Theater moet schuren*. For the book *The Arts, Politics and Change* the same foundation received €13,000 from the European Cultural Foundation. The European Cultural Foundation also contributed €17,000 towards the literature study *A Cultural Component in EU Foreign Policy*, carried out by the Boekman Foundation. The Foundation received €24,000 from the Ministry of Education, Culture and Science to organise the Compendium meeting in June.

Colofon

Boekmanstichting

Herengracht 415, 1017 BP Amsterdam

Redactie en productie: Ineke van Hamersveld,

Marielle Hendriks en Cas Smithuijsen

Vertaling: Jean Vaughan, Amsterdam

Ontwerp: Joseph Plateau, Amsterdam

Druk: Hooiberg, Epe